

ՄԵՐ ԱՆԿԻՆԵՆ

Ցեղասպանութեան Իրողութիւնը Քննարկման Առարկայ Չի Կրնար Ըլլալ

Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան վերջերս Տաւոսի Տնտեսական Ֆորումին Մասնակցութեան ամբիւրդում ունեցած է Ձուկցերիոյ Հայ Համայնքի որոշ թիւով անդամներուն հետ: Սոյն հանդիպումի ընթացքին վարչապետը պատասխանելով ներկայներէն մէկուն՝ Հայոց Ցեղասպանութեան վերաբերող հարցին ըսած է. «Մենք Հայոց Ցեղասպանութեան պատմութեանն էլ պէտք է վերադառնանք, պէտք է հասկանանք, լաւ ինչ է տեղի ունեցել եւ ինչու է տեղի ունեցել, եւ ինչպէս ենք մենք դա ընկալել, ում միջոցով ենք ընկալել, ոնց է, որ 1939 թուին Հայոց Ցեղասպանութեան օրակարգ չի եղել, եւ ոնց է որ 1950-ին Հայոց Ցեղասպանութեան օրակարգ յայտնուել է: Սա մենք պէ՞տք է հասկանանք, թէ՞ չպէտք է հասկանանք»: Վարչապետի այս անյաջող միտքերը, որքան որ ալ փորձես հասկնալ կը մնան անհասկնալի՝ ձգելով այն տպաւորութիւնը, որ վարչապետը կասկածի տակ կ'աւանդէ Ցեղասպանութեան իրողութիւնը եւ կամ կը ժխտէ զայն:

Այս բոլոր հարցադրումներուն պատասխանը հայ եւ օտար պատմաբանները տուած են արդէն հազարաւոր գիտական ուսումնասիրութիւններու եւ հատորներու միջոցով: Ժամանակաշրջանի միջազգային մամուլի էջերը ու դիւանագիտական հեռագիրներն ու փաստաթուղթերը եւս տուած են այդ հարցերուն պատասխանները: Այդ բոլորի աղաղակող պատասխանը տուած է տեղահանուած ու սփիւռք դարձած աշխարհացրիւ հայութիւնը:

Վերջին շրջանին վարչապետ Փաշինեան սկսած է մտային մարզանքներով հանդէս գալ՝ խօսելով իրական Հայաստանի ու պատմական Հայաստանի, Արագածի ու Արարատի, մեծ եղեռնի ու ցեղասպանութեան եւ այլ նիւթերու մասին: Այս օրերուն երբ հայութիւնը կը դիմագրաւէ բազում խնդիրներ ու լինելիութեան պայքար կը մղէ Հայաստանէն մինչեւ սփիւռք, նման օրակարգեր պէտք է դուրս մնան մեր ամենօրեայ քննարկումներէն, կեդրոնանալու համար շատ ակտիւ հրատապ հարցերու վրայ: Ամէն մէկ չմտածուած ու ժողովուրդի բազկերակին չհամապատասխանող արտայատուութիւն շուքի տակ կը ձգեն այն նուաճումները, որոնք արձանագրուեցան թաւշեայ

Շար.ը էջ 6

Փաշինեան. «Մեր Որեւէ Ռազմավարական Ենթակառուցուածք Սահմանազատման Բերումով Չի Կրնար Մնալ Ուրիշին»

Հնարաւոր է արդեօք, որ սահմանազատման բերումով մեր որեւէ ռազմավարական ենթակառուցուածք՝ ճանապարհ ըլլայ, կազ ըլլայ, բարձունք ըլլայ, մնայ Ատրպէյճանին. Հանրային հեռուստաընկերութեան եթերով, պատասխանելով այս հարցումին, վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան նշեց.

«Լսէք, մեր որեւէ ռազմավարական ենթակառուցուածք սահմանազատման արդիւնքում չի կարող մնալ ուրիշին: Սահմանազատման իմաստն այն է, որ միջազգայնօրէն ճանաչուած տէ՛ր իւր է սահմանները գծի վրայ, հողի վրայ արտայայտուեն: Հասկանում էք, Ձեր ասածը ընդհանրապէս հակոտնեայ է սահմանազատում դադարեցնել»:

Ան մանրամասնեց՝ սա կազատարագծում է, կազատարագատում է, սա սահմանազատում է:

«Մենք ունենք միջազգայնօրէն ճանաչուած սահման, որը պէտք է գետնի վրայ արտայայտուի, հասկանում էք, սահմանը պէտք է գետնի վրայ արտայայտուի եւ դա բխում է Հայաստանի Հանրապետութեան շահերից: Հիմա եթէ օրինակ կը լինեն իրադրութիւններ, երբ սահմանազատման յանձնաժողովները կը գան, այդ թւում՝ ենթակառուցուածքներ, մարդկանց կեանքի կազմակերպման համար անհրաժեշտ է այս տարածքը, որը տէ՛ր իւր է, այսինքն՝ գտնուում է մի երկրի տարածքում, բայց պէտք է, անհրաժեշտ է, որ այդ երկրի այդ տարածքները փոխանակուեն, այդպիսի իրադրութիւններ, այդ

Նիկոլ Փաշինեան հաղորդավար Պետրոս Ղազարեանի հետ հարցազրոյցի ընթացքին

թւում՝ ԵԱՀԿ-ի թողարկած սահմանազատման կանոնակարգերով, որոնց մեր ընդդիմութիւնը չդրում է անում, այնտեղ նախատեսուած են», - ըսաւ ան:

Վարչապետը մասնաւորեցուց՝ եթէ այդպիսի իրավիճակներ ծագին, ատիկա հնարաւոր է ընել միայն հանրաքուէի միջոցով:

«Եթէ սահմանազատման յանձնաժողովները կը գան եզրակացութեան, կ'ասենք՝ ժողովուրդ ջան, այս տարածքը տէ՛ր իւր է մի երկրի տարածքում է, բայց սահմանազատման յանձնաժողովները եկել են ըմբռնման, որ կարելի է այս տարածքը փոխանակել այս տարածքի հետ, յանձնաժողովները կարող են դա անել, ոչ չեն կարող դա անել, կարող են առաջարկել: Տե-

սականօրէն այո՛, տեսականօրէն, ես հիմա միանգամից ասեմ, որ հիմա այդպիսի թեմա չկայ, չի քննարկուել ոչ մի անգամ, բայց եթէ

Շար.ը էջ 6

Ժամանակն է, Որ ԱՄՆ Պատասխանատուութեան Ենթարկէ Ատրպէյճանը. Ատամ Շիֆ

Ժամանակն է, որ ԱՄՆ Պետական Քարտուղարութիւնը պատասխանատուութեան ենթարկէ «ատրպէյճանական վարչակարգը մարդու իրաւունքներու խախտումներու համար», յայտնած է ԱՄՆ դեմոկրատական ծերակուտական Ատամ Շիֆը:

Ան ուշադրութիւն հրաւիրած է այն հանգամանքին, որ Ատրպէյճանի մէջ «հայ քաղաքական բանտարկեալներու դատերը փակ տեղի կ'ունենան»:

«Պատշաճ իրաւական ընթացակարգը կը բացակայի: Լրատուամիջոցները չեն թույլատրուիր», - գրած է ան Ֆէյսպուքին մէջ:

Ատրպէյճանական բանտերուն մէջ դեռ 23 հայ կը պահուի, այդ շարքին՝ Ատրպէյճանի կողմէ Արցախի վրայ 2023-ի Սեպտեմբեր 19-ի ռազմական յարձակման հետեանքով գերեվարուած 16 անձեր:

Ատրպէյճանը Հայաստանի Նկատմամբ Տարածքային Պահանջներ Չունի. Ալիեւ

Ատրպէյճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւ յայտնած է, որ Ատրպէյճանը Հայաստանի նկատմամբ տարածքային պահանջներ չունի՝ չմոռնալով «երգել նոյն երգը», թէ «Ձանգեզուրի մասին չեն մոռցած եւ չեն մոռնար»:

Այս մասին ան յայտնած է փոխադրութեան հարցերուն նուիրուած հանդիպման ժամանակ:

«Ե՛ւ միջազգային մակարդակով, ե՛ւ Հայաստանի հետ երկկողմ շփումներու ընթացքին մենք անընդհատ կը շեշտենք մէկ խնդիր՝ պէտք է ապահովել Ատրպէյճանին Ատրպէյճան (Նախիջեան) անարգել անցումը, որ պէտք է ըլլայ յարմարաւէտ եւ ազատ՝ առանց որեւէ ստուգումներու եւ խոչընդոտներու», - ըսած է ան:

Ալիեւ յաւելած է, որ Ատրպէյճան գործնական քայլեր կը ձեռնարկէ, այսպէս կոչուած, «Ձանգեզուրի միջանցքը» բանալու համար:

Վերջինս նաեւ ըսած է, որ եթէ Հայաստան կը փափաքի իրական-

Ատրպէյճանի բռնապետ Իլհամ Ալիեւ

նացնել «Խաղաղութեան Խաչմերուկ» նախագիծը, ապա առաջին հերթին պէտք է դիմէ Ատրպէյճանին, քանի որ առանց Պաքուի այդ ընդամէնը «թուղթի կտոր» է:

«Ազգային» Բառը Կայ Եւ Լինելու Է». Տարածուող Լուրերը Միայ Են

ՍԻԶԱՆԱ ԳԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆ

Վերջին օրերին մի շարք լրատվամիջոցներով (1, 2, 3, 4) լուրեր են տարածուել, թէ Հայաստանում գործող մշակութային կազմակերպությունների անուններից հանուելու է «Ազգային» բառը: Որպես օրինակ բերում էին Հայաստանի Օպերայի եւ բալետի ազգային թատրոնը, Ազգային պատկերասրահը, Ազգային գրադարանը եւ այլ մշակութային կառույցներ:

Լրատվամիջոցների հրատարակումներին հետեւեցին ֆեյսբուքյան օգտատերերի մտահոգությունները:

«Փաստերի ստուգման հարթակը» պարզել է, որ լրատվամիջոցները սխալ են մեկնաբանել օրերս Ազգային ժողովում քննարկուած եւ ընդունուած «մշակութային օրէնսդրութեան հիմունքների մասին» օրէնքում փոփոխութիւններ կատարելու մասին օրէնքը:

Բանն այն է, որ օրէնքով առաջարկուած է սահմանել մշակութային ոչ առեւտրային կազմակերպութեան կարգավիճակը:

Մշակութային առանձին կազմակերպութիւնների՝ թատերական, երաժշտական, պարարուեստի, կինոարուեստի, թանգարանային, գրադարանային եւ արխիւային, որոնք համապետական եւ համազգային նշանակութեան բացառիկ գործունէութիւն են իրականացնում, կարող է շնորհուել «համապետական» կարգավիճակ:

«Տարածքային» նշանակութեան կարգավիճակ շնորհուած է այն մշակութային կազմակերպութիւններին, որոնք իրենց գործունէութիւնն իրականացնում են մարզի շրջանակում՝ բաւարարելով մարզային բնակչութեան մշակութային պահանջները:

«Տեղային» նշանակութեան կարգավիճակ շնորհուած է այն

մշակութային կազմակերպութիւններին, որոնք իրենց գործունէութիւնն իրականացնում են համայնքի շրջանակում՝ բաւարարելով համայնքային բնակչութեան մշակութային պահանջները:

Գործող եւ նոր ստեղծուող մշակութային կազմակերպութիւններին «համապետական, տարածքային եւ տեղային» կարգավիճակ շնորհելու, փոփոխելու եւ դադարեցնելու կարգը, նախապայմանները եւ չափանիշները հաստատուած, ինչպէս նաեւ համապատասխան կարգավիճակը շնորհուած է Հայաստանի Հանրապետութիւնը՝ լիազօր մարմնի առաջարկութեամբ:

Փաստաթղթի անցումային եւ եզրափակիչ դրոյթների մէջ նշուած է, որ մինչեւ այս օրէնքի ուժի մէջ մտնելը ստեղծուած եւ գործող «ազգային» կարգավիճակ ունեցող կազմակերպութիւնները պահպանում են իրենց կարգավիճակը: Այսինքն՝ արդէն իսկ գործող, օրինակ, Օպերայի եւ բալետի ազգային թատրոն անունով միջոց «ազգային» բառը չի հանուել:

Կառավարութեան հեղինակած «մշակութային օրէնսդրութեան հիմունքների մասին» ՀՀ օրէնքում լրացումներ եւ փոփոխութիւններ կատարելու մասին «օրէնքի նախագիծը գործադիրը

հաստատել էր դեռեւս 2024 թ. Մայիսին: Համաձայն օրէնսդրական նախաձեռնութեան՝ «պետութիւն», «պետական» եւ «պետականութիւն» բառերի առաւել արժեւորման նպատակով անհրաժեշտութիւն է առաջացել կանոնակարգել «պետական» բառի օգտագործումը: «Սա առաջին հերթին պայմանաւորուած է այն հանգամանքով, որ «պետական» անուանումը կրող կազմակերպութիւնները ներկայում ունեն ե՛ւ համապետական, ե՛ւ մարզային, ե՛ւ համայնքային նշանակութիւն, մինչդեռ «պետական» անուանումը պէտք է շնորհուի համապետական նշանակութեան կազմակերպութիւններին: Հետեւաբար, պէտք է կիրառուի տարբերակուած մօտեցում: Ներկայում համապետական նշանակութեան կազմակերպութիւնների տարբերակումն իրականացուած է «ազգային» բառի օգտագործմամբ: Առաջարկուած է «պետական» անուանումը շնորհել միայն այն կազմակերպութիւններին, որոնք ունենք համապետական նշանակութիւն, «մարզային» անուանումը՝ մարզային նշանակութիւն եւ գործառնութիւն իրականացնող կազմակերպութիւններին, եւ «համայնքային» անուանումը՝ համայնքային գործունէութիւն ծաւալող եւ նշանակութիւն ունեցող կազմակերպու-

թիւններին», - նշուած էր օրէնսդրական նախաձեռնութեան հիմնաւորման մէջ:

Օրէնքի նախագծի շուրջ մեկնաբանութիւններ էր արել նաեւ ԱԺ «Հայաստան» խմբակցութեան պատգամաւոր Լիլիթ Գալստեանը, որն ավելի ուշ իշխանական պատգամաւորները հերքել էին (1, 2):

ԿԳՄՍ նախարար Ժաննա Անդրէասեանը, ճեպագրուցում ցուց տալով Ալեքսանդր Սպենդիարեանի անուան օպերայի եւ բալետի ազգային ակադեմիական թատրոնի յուշամեդալը, որի սուփի վրայ գրուած է «Հայաստանի օպերայի եւ բալետի ազգային թատրոն», յայտարարել է՝ «ազգայինը» կայ եւ լինելու է: Յուսով եմ՝ սա անհետեւ խօսակցութիւնների վերջակէտը կը դնի, եւ մենք կը զբաղուենք իրական գործերով, ոչ թէ տարբեր տեսակի անհասկանալի տեղեկատուութիւն մեկնաբանելով»:

Այսպիսով, տարածուող լուրերը, թէ մշակութային կազմակերպութիւնների անուններից հանուելու է «ազգային» բառը, սխալ են: Օրէնքով կարգաւորուած են մշակութային կազմակերպութիւնների կարգավիճակները, այլ ոչ թէ անունները: Այսուհետ մշակութային կազմակերպութիւնները կ'ունենան «համապետական», «մարզային» եւ «տեղային» կարգավիճակներ:

«ՓԱՍՏԵՐԻ ՄՏՈՒԳՄԱՆ ՀԱՐԹԱԿ»

Մենք Փրկիչներ Չենք Փնտռեր Եւ Չենք Գտած.

ԱԳ Նախարարը՝ Հայաստան-ԱՄՆ Նոր Փաստաթուղթին Մասին

Արտաքին գործերու նախարար Արարատ Միրզոյեան ներկայացուց Հայաստանի եւ ԱՄՆ-ի միջեւ ստորագրուած ռազմավարական գործընկերութեան փաստաթուղթին մանրամասնութիւնները: Ազգային ժողովին մէջ հարցուպատասխանի ընթացքին նախարարը նշեց, որ փաստաթուղթը կը վերաբերի երկկողմ յարաբերութիւններու որակական բարելաւման եւ կ'ընդգրկէ համագործակցութեան բազմաթիւ ոլորտներ՝ տնտեսականէն մինչեւ անվտանգութիւն, ժողովրդավարութիւն եւ պաշտպանութիւն:

Արարատ Միրզոյեան փաստեց, որ այս ռազմավարական գործընկերութեան փաստաթուղթը կը բարձրացնէ Հայ-ամերիկեան յարաբերութիւններու մակարդակը:

«Ոլորտները բազմաթիւ են՝ սկսած տնտեսական համագործակցութիւնից, վերջացած անվտանգութեան, ժողովրդավարական եւ պաշտպանութեան ոլորտում համագործակցութեան: Սա շատ յաջողուած, բազմաոլորտ եւ լաւ հեռանկարներ բացող փաստա-

թուղթ է», - ընդգծեց նախարարը: Ան յաւելեց, որ այս փաստաթուղթով Հայաստանը չի փնտռեր «փրկիչներ» եւ կ'ակնկալէ սեփական ուժերով ամրապնդել իր դիրքերը:

«Մի մասը սասց, որ այս փաստաթուղթով փրկուեցինք: Ժողովուրդը ջան, չփրկուեցինք եւ պէտք է ընդհանրապէս փրկիչներ ման գալ: Ինչպէս պէտք է իր նախկինում փրկիչներ ման գալ հիւսիսում, հիմա պէտք է փրկիչներ ման գալ արեւմուտքում, արեւելքում եւ որեւէ տեղ: Եթէ մենք փրկուելու ձեւ ունենք, մենք ինքներս պէտք է այնպէս անենք, որ եւ փրկուենք, եւ զարգանանք, եւ ամրանանք: Մենք փրկիչներ չենք փնտռում եւ այս փաստաթուղթով էլ փրկիչներ չենք գտել», - ըսաւ Միրզոյեան:

Միրզոյեան նաեւ անդրադարձաւ այն մտահոգութիւններուն, թէ փաստաթուղթը կրնայ բացասական ազդեցութիւն ունենալ իրանի եւ Ռուսաստանի հետ յարաբերութիւններուն վրայ:

«Ես վերադարձել եմ Մոսկուայից աշխատանքային այցից,

իսկ արտաքին գործերի նախարարի տեղակալը՝ Թեհրանից: Մենք մեր գործընկերների հետ շատ սերտ կապի մէջ ենք, բազմաթիւ հարցեր համաձայնեցնում ենք եւ փոխըմբռնման մթնոլորտում աշխատում ենք», - ընդգծեց նախարարը:

Նախարարը յորդորեց չզերազնահատել եւ չթերազնահատել փաստաթուղթին կարեւորութիւնը՝ շեշտելով, որ այն պարզապէս Հայաստանի եւ ԱՄՆ-ի միջեւ յարաբերութիւններու խորացման հնարաւորութիւն է, բայց ոչ ռազմական դաշինք:

Նախարարը անդրադարձաւ նաեւ փաստաթուղթի նախապատմութեան՝ նշելով, որ նախապէս Հայաստանի եւ ԱՄՆ-ի միջեւ եղած է ռազմավարական երկխօսութեան ձեւաչափ, որ նախատեսած է պարբերական շփումներ եւ աշխատանքներ համապատասխան յանձնաժողովի մակարդակով: Սակայն, ըստ Միրզոյեանի, անհրաժեշտութիւն կար յարաբերութիւնները բարձրացնելու նոր մակարդակի:

ՄԱՍԻՍ
ՇԱՐԱԹԱԹԵՐԹ

ՄԱՍԻՍ ՇԱՐԱԹԱԹԵՐԹ
ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ԲՆՉԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՄԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի

ԽՄԲԱԳԻՐ
ԳՐԻԳՈՐ ԽՈՏԱՆԵԱՆ

ՎԱՐԻՉ ՏՆՕՐԵՆ
ՎԱՐԷ ԱԶԱՊԱՅԵԱՆ

MASSIS Weekly
Organ of the **Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA**
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
<http://www.massisweekly.com>

(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$75.00, \$150.00 (First Class)
Canada \$ 250.00 (Air Mail)
Overseas \$400.00 (Air Mail).
All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.

Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY

ԼՈՒՐԵՐ

ՀՀ Արտաքին Ռեալիտիվիզմի Ծառայությունը Հայաստանի Դեմ Լայնածավալ Ռազմական Յարձակումը Հալածական Չի Գնահատեր

Ատրպեյջան-Հայաստան, 2024 թվականը նշանակալից է երկկողմ բարձրաստիճան հանդիպումներում, շփումներում եւ գրաւոր հաղորդակցութեան աշխուժութեամբ՝ հիմնականին մէջ շօշափելով յարաբերութիւններու բնականոնացման, խաղաղութեան համաձայնագրի բնագրի համաձայնեցման, սահմանի սահմանազծման ու սահմանազատման, ենթակառուցումներու ապաշրջափակման, մարդասիրական եւ այլ հարցեր: Մեծ հաւանականութեամբ 2025 թվականին Հայաստան-Ատրպեյջան տարբեր հարցերով բանակցութիւններու երկկողմ ձեւաչափերը պիտի շարունակեն մնալ մինչ այս կողմերու փորձանքներէն աւելի արդիւնաւէտը: Այդ մասին ըստած է Հայաստանի Հանրապետութեան Արտաքին Հետախուզութեան Ծառայութեան հրատարակած ՀՀ արտաքին վտանգներու վերաբերեալ 2025 թվականի տարեկան գեկոյցին մէջ:

Ծովի ծովերի եւ սրման յառաջացման վտանգը, որի որոշակի նուազեցման երաշխիք կարող է լինել 2024 թվականից մեկնարկած սահմանազատման եւ սահմանազծման գործընթացի սահուն շարունակութիւնը՝ համաձայն երկուստեք հաստատուած ընթացակարգի: Այս ծիրին մէջ Ծառայութեան խնդիրն է շարունակաբար գնահատել, թէ արդեօք Ատրպեյջանի կողմից Հայաստանի անկախութեան, ինքնիշխանութեան եւ տարածքային ամբողջականութեան դէմ տարբեր վնասակար խօսույթներ հետեւողական գարգացումը եւ ֆինանսաւորումը Հայաստանի դէմ ուժի կիրառման սեփական մտադրութեան «օրինականացման» գրսելորում է: Այդ խօսույթներէն են այսպէս կոչուած «Արեւմտեան Ատրպեյջանի եւ արեւմտեան ատրպեյջանցիներին», «Հայաստանի ռազմականացման», «վրէժխնդրութեան», «Զանգեզուրի միջանցքի» խօսույթները»,- կը նշուի գեկոյցին մէջ:

Յոյս Ունիմ, Որ ՀՀ Իշխանութիւնները Կը Մասնակցին Հայրենական Մեծ Պատերազմին 80-Ամեայ Տարեդարձին. Դեսպան Քոփիթի

Հայաստանի մէջ Ռուսաստանի Դեսպան Սերկէյ Քոփիթիի Լենինկրատի ազտագրման 81-րդ տարեդարձին նուիրուած միջոցառման ժամանակ

Հայաստանի մէջ Ռուսաստանի դեսպան Սերկէյ Քոփիթիին յոյս յայտնած է, որ Հայաստանի իշխանութիւնները կը մասնակցին Հայրենական Մեծ պատերազմին տարած յղթանակի 80-ամեակին նուիրուած հանդիսաւոր միջոցառումներուն, որոնք տեղի պիտի ունենան Մայիս 9-ին, Մոսկուայի մէջ:

Ունիմ, որ ՀՀ Իշխանութիւնները կը մասնակցին հանդիսութիւններուն: «Ընթացիկ տարին պիտի ըլլայ բացառիկ, որովհետեւ տուեալ միջոցառումը կը բանալ շարք մը նախաձեռնութիւններու շղթայ, որոնք նուիրուած պիտի ըլլան Հայրենական Մեծ պատերազմին եւ Երկրորդ Աշխարհամարտին տարած յղթանակի 80-ամեայ յորելեանին: Յոյս ունիմ, որ Հայաստանի իշխանութիւնները նոյնպէս կը մասնակցին հանդիսութիւններուն:

Դատախազութիւնը Նոր Մեղադրանք Ներկայացուցած է Սէյրան Օհանեանին

2008-ի Մարտ 1-ի գործով Գլխաւոր դատախազութիւնն անոր մեղադրանք ներկայացուց ընդդիմադիր «Հայաստան» խմբակցութեան ղեկավար, պաշտպանութեան նախկին նախարար Սէյրան Օհանեանին:

Պաշտպանութեան Գախարար Սէյրան Օհանեան

Իրաւապահները Զինուած Ուժերու գլխաւոր շտաբի պետի պաշտօնը զբաղեցուցած Օհանեանը կը մեղադրեն Քրէական նոր օրէնսգիրքի՝ ուժի գործադրմամբ պաշտօնական լիազօրութիւնները անցնելու յօդուածով, որ ծանր հետեւանքներ յառաջացուցած է: Դատախազութիւնը կը պնդէ՝ նախկին բարձրաստիճան զինուորականը բանակը ներգրաւած է 10 մարդու կեանք խլած յետընտրական գործընթացներու մէջ:

Կրկին դատարանն են՝ Վճռաբեկ դատարանի որոշմամբ: Բարձրագոյն այս ատեանը բեկանած էր անոնց՝ դեռ ուժի մէջ չմտած արդարացման վճիռն ու գործը ուղարկած էր Հակափտածութեան քրէական դատարան՝ նոր քննութեան:

«Զինուած ուժերն օգտագործել է քաղաքական հարցերում խաղաղ հանրահաւաքների մասնակից քաղաքացիների դէմ», - նշեց մեղադրող դատախազ Հայկ Յովհաննիսեան:

Արդարացումէն երեք տարի անց երկրորդ նախագահ Ռոպերթ Քոչարեանն ու անոր նախկին երեք բարձրաստիճան ենթակայները

Հայաստանի Մէջ Խօսքի Ազատութեան Վիճակը Եւ Լրագրողներու, Լրատուամիջոցներու Իրաւունքներու Խախտումները

Խօսքի ազատութեան պաշտպանութեան կոմիտէի Գախարար Աշոտ Մելիքեան մամլոյ ասուլիսի ընթացքին

Հայաստանի մէջ խօսքի ազատութեան, լրատուամիջոցներու իրաւունքներու խախտումներու առումով 2024 թվականը լարուած տարի եղած է: Խօսքի ազատութեան պաշտպանութեան կոմիտէին հրատարակած գեկոյցին համաձայն՝ լրագրողներու եւ լրատուամիջոցներու իրաւունքներու արձանագրուած խախտումներու ընդհանուր թիւը կազմած է 208, նախորդ՝ 2023 թվականի 200-ին դիմաց: Դէպքերու աճի միտում կը նկատուի տարբեր ուղղութիւններով՝ ֆիզիքական բռնութիւն, ճնշումներ լրագրողներու, լրատուամիջոցներու նկատմամբ, տեղեկութիւններ ստանալու եւ տարածելու իրաւունքի խախտումներ: «Արմէնփրես»-ի մամուլի սրահին մէջ հրաւիրուած ասուլիսին Խօսքի ազատութեան պաշտպանութեան կոմիտէի նախագահ Աշոտ Մելիքեան նշեց, որ ցուցանիշներու աճը պայմանաւորուած է երկրին մէջ ստեղծուած իրավիճակով:

է ալիքաձեւ զարգացումներով՝ պայմանաւորուած հասարակական-քաղաքական սրացումներով դրանց յաջորդող յարաբերական կայունութեամբ: Օրինակ, եթէ նախորդ տարուայ առաջին եռամսեակում լրագրողների նկատմամբ ֆիզիքական բռնութեան դէպք չի գրանցուել, ապա 2-րդ եռամսեակում 14 դէպք է գրանցուել՝ 23 տուժածով: Այդ կտրուկ աճը կապուած է քաղաքական շարժումների հետ: Ի դէպ, ֆիզիքական բռնութեան դէպքերի գերակշիռ մասը հէնց ցոյցերի ժամանակ է գրանցուել», - ըսաւ Աշոտ Մելիքեան:

Անյանգատացնող են ցուցանիշները տեղեկութիւններ ստանալու եւ տարածելու իրաւունքներու խախտումներու առնչութեամբ: Նախորդ տարուայ ընթացքին 122 այդպիսի դէպք արձանագրուած է: Տարուայ ընթացքին կարեւոր զարգացումներ տեղի ունեցած են լրատուամիջոցներու գործունէութիւնը կարգաւորող գլխաւոր՝ «Զանգուածային լրատուութեան մասին» ՀՀ օրէնքը արդիականացնելու ուղղութեամբ:

ԼՈՒՐԵՐ

Պէտք է Կառուցենք Բանակը Պաշտպանելու՝ Միջազգայնորէն ճանչցուած Սահմաններուն Անվտանգութիւնը. Նիկոլ Փաշինեան

Հայաստանի Ձինուած Ուժերու ստորաբաժանումներու քայլերթը

Հայաստանի Հանրապետութեան Ձինուած Ուժերու կազմաւորման 33-րդ տարեդարձին առիթով վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան այցելած է Պաշտպանութեան նախարարութիւն: ԶՈՒ ստորաբաժանումներու մասնակցութեամբ նախ տեղի ունեցած է քայլերթ, որմէ յետոյ հանդիսաւոր նիստ՝ ԶՈՒ բարձրագոյն սպայակազմի մասնակցութեամբ:

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան եւ պաշտպանութեան նախարար Սուրէն Պապիկեան հանդէս եկած են ելուցներով: Իր խօսքին մէջ վարչապետը, մասնաւորապէս, նշած է.

«Հայաստանի Հանրապետութեան զինուած ուժերի առաջ կառավարութիւնը, հանրութիւնը, պետութիւնը պէտք է դնի միայն ու միայն միջազգայնորէն ճանաչուած տարածքների պաշտպանութեան եւ անվտանգութեան խնդիր: Եւ այս հենքի վրայ, այո՛, մենք իրականացնում ենք բանակի խորքային բարեփոխումներ, եւ այս հենքի վրայ մենք ունենալու ենք ուժեղ, պաշտպանունակ բանակ: Այս պարագայում ոեւէ մէկը չի կարողանալու կասկածի տակ դնել պաշտպանունակ բանակ ունենալու մեր իրաւունքը, ոեւէ մէկը կասկածի տակ չի կարող դնել բարեկեցիկ գինուորական ունենալու մեր իրաւունքը, ոեւէ մէկը կասկածի տակ չի կարող դնել ուժեղ պետութիւն, բարեկեցիկ եւ զարգացած պետութիւն ունենալու մեր իրաւունքը: Իսկ այդ պետութեան համար ասել եմ եւ կրկին ուզում եմ ասել՝ առանցքային է սպայական դասի գոյութիւնն ու գիտակցութիւնը:

«Մենք սա էլ պէտք է արձանագրենք, որ այո՛, բանակի, Ձինուած ուժերի եւ ընդհանրապէս սպայական դասն այն սիւնն է, այն ողնաշարն է, որի շուրջ կառուցուած է պետութիւնը: Այո՛, ճիշդ է նշում, որ մենք թերութիւնները չպէտք է թաքցնենք, բայց մենք չպէտք է

թաքցնենք ո՛չ բանակի թերութիւնները, ո՛չ կառավարութեան թերութիւնները, ո՛չ հանրային թերութիւնները, ո՛չ մասնաւոր հատուածի թերութիւնները:

«Դա էլ անարդար է, որ բոլորը նկատուած են բանակի թերութիւնը, սակայն ասում է՝ դիմացինի աչքի փուշը տեսնում ես, սեփական աչքի գերանը չես տեսնում: Սա է մեր ուղեգիրը՝ տեսնել բանակի թերութիւնները, բայց տեսնել բանակի թերութեան կապը մեզինից իւրաքանչիւրի թերութեան հետ, որովհետեւ բանակն օդից չէ, բանակը ձեւաւորուած է մանկապարտէզում, դպրոցում, թաղում, աշխատանքային անձնակազմերում: Բանակում այսօր չկայ թէկուզ մի խնդիր, թէկուզ մի թերութիւն, որը չի ծնուել բանակից դուրս: Այդպիսի խնդիր գոյութիւն չունի: Բանակի թերութիւնները ծնուել են բանակից դուրս, բոլոր խնդիրները, ուրիշ բան՝ այդ խնդիրները կարող են գալ բանակում զարգանալ մի փոքր, ձեւափոխուել, բայց չկայ որեւէ խնդիր, որի սեփականատէրը բանակն է, որ մենք կարող ենք ասել բանակն այս խնդիրը ստեղծեց: Գոյութիւն չունի այդպիսի խնդիր:

«Այսօր մեր բանակի 33-րդ տարեդարձն է, մենք Ազգային անվտանգութեան ռազմավարութեան մէջ, որը, ի հարկէ, առաջիկայում կը փոխուի եւ կը վերափոխուի, բայց մեր որոշմամբ բանակը ներառել ենք մեր պետական, մեր ազգային արժէքների առաջին տողերում: Այո՛, բանակը պետական արժէք է, ինձ համար առաջինը Հայաստանի Հանրապետութիւնն է, պետականութիւնը, անկախութիւնը եւ այդ պետականութեան ողնաշարը՝ բանակը, զինուած ուժերը, իսկ բանակը եւ զինուած ուժերը մարդիկ են առաջին հերթին:

Փաշինեան Փետրուարի Պիտի Այցելէ ԱՄՆ

Փետրուարի սկիզբը կը նախատեսուի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի այց ԱՄՆ, ըսած է վարչապետի մամուլի քարտուղարը:

Նազելի Բաղդասարեան ֆէյսպուքեան գրառման համաձայն՝ վարչապետը Ուաշինկթընի մէջ պիտի մասնակցի 5-րդ ամէնամեայ Միջազգային կրօնական ազատութեան զագաթաժողովին, ինչպէս նաեւ «Ազգային աղօթքի նախաձեռնին»:

Փագաթաժողովին Փաշինեան հանդէս պիտի գայ ելուցով: Այլ մանրամասնութիւններ խօսնակը չտ հաղորդած:

Հայ-Պելառուսական Յարաբերութիւնները Խզումի Եզրին

Հայ-պելառուսական լարուած յարաբերութիւններու պայմաններուն մէջ հնարաւոր է Հայաստանը դիւանագիտական յարաբերութիւններու մակարդակը աւելի նուազեցնէ կամ որոշէ խզել զանոնք: Մինչ Արտաքին գործերու նախարարութիւնը կը լռէ, Ազգային ժողովի նախագահը կ'ըսէ՝ հարցը քննարկման ենթակայ է:

«Կարծում եմ՝ դա քննարկելու հարց է, եւ ես չեմ ուզում իմ կարծիքը եւ իմ դիրքորոշումը յայտնել: Կարծում եմ՝ մեր համապատասխան գերատեսչութիւնը, եթէ նման կարծիք լինի, դրա մասին կ'արտայայտուի», - ըսաւ Ալէն Սիմոնեան:

Վարչապետ Փաշինեանի որոշմամբ՝ աւելի քան կէս տարիէ Հայաստանէն ոեւէ պաշտօնեայ Պելառուսիա չ'այցելէր, Երեւանը Մինսքէն նաեւ դեսպանը ետ կանչած է, մինչ օրս ան Հայաստանի մէջ է, վերադարձի մասին խօսք չկայ: Այս ամէնուն պատճառը անցեալ տարուայ Մայիսին Լուքաշենքոյի՝ Արտաքին գործերի մէջ կատարած յայտարարութիւնն էր, թէ ինչպէս Պելառուսիոյ մէջ հաւատացած են Ատրպէյճանի յաղթանակին:

«Պելառուսը դեկավարող անձը այսօր փորձում է ստեղծուած իրավիճակից ինչ-որ ելք գտնել: Իսկ ի՞նչ է ստեղծուած իրավիճակը ստեղծուած իրավիճակը այն է, որ

ԵՄ Դիւանագիտութեան Ղեկավար Գայա Քալաս Պիտի Ժամանէ Հայաստան

Եւրոպական Միութեան արտաքին գործերու եւ անվտանգութեան քաղաքականութեան հարցերով բարձր ներկայացուցիչ Գայա Քալաս մօտ ապագային պիտի ժամանէ Հայաստան:

Ազգային ժողովի եւրոպական համարկման յանձնաժողովի արտահերթ նիստին ժամանակ այս մասին յայտարարեց ՀՀ արտաքին գործերու փոխնախարար Պարոյր Յովհաննիսեան:

Յովհաննիսեան սպասուող այցի վերաբերեալ մանրամասնութիւններ չներկայացուց, սակայն նշեց, որ պիտի քննարկուին համագործակցութեան վերաբերող տարբեր հարցեր:

«Մօտ շաբաթներին կ'ունենանք Եւրոպական Միութեան բարձր ներկայացուցիչ Գայա Քալասի այցը Հայաստան», - տեղեկացուց Յովհաննիսեան՝ յաւելելով, որ կը նախա-

Ազգային ժողովի նախագահ Ալէն Սիմոնեան

ինքը բացէիբաց յայտարարել է, որ ինքը մասնակցել է եւ աջակցել է հայերի լայնածաւալ սպանութեանը Ղարաբաղի տարածքում», - ընդգծեց Ազգային ժողովի նախագահը:

Պելառուսիոյ նախագահը յաւելեալ լարուածութիւն հաղորդեց հայ-պելառուսական յարաբերութիւններուն: Լուքաշենքօ, որ 44-օրեայ պատերազմէն յետոյ կը շնորհաւորէր Ատրպէյճանը յաղթանակի առիթով, Փաշինեանը ուղիղ մեղադրեց Արցախի կորուստին համար:

Եւրոպական Միութեան բարձր ներկայացուցիչ Գայա Քալաս տեսուին նաեւ այլ բարձրաստիճան այցելութիւններ:

Մարթօ Ռուպիոն Եւ Հաքան Ֆիտանը Խօսած ԵՆ Հայաստանի Եւ Ատրպէյճանի Միջեւ Կայուն Եւ Արժանապատիւ Խաղաղութեան Մասին

ԱՄՆ պետական քարտուղար Մարթօ Ռուպիոն հեռախօսազրոյց ունեցած է Թուրքիոյ արտաքին գործերու նախարար Հաքան Ֆիտանի հետ, որուն ընթացքին, ի թիւս այլ հարցերու, քննարկուած է Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ կայուն եւ արժանապատիւ խաղաղութեան կարելորութիւնը: Այս մասին յայտնած է ԱՄՆ Պետական քարտուղարութիւնը:

ԱՄՆ պետական քարտուղարը հաստատած է ԱՄՆ-ի եւ Թուրքիոյ միջեւ յարաբերութիւններու կարելորութիւնը, Թուրքիոյ դերը որպէս ՆԱՅՕ-ի առանցքային դաշնակից եւ տարածաշրջանին մէջ

ընդհանուր շահերը: Ռուպիոն նաեւ ընդգծած է Սուրիոյ մէջ ներառական անցման անհրաժեշտութիւնը՝ երաշխաւորելով, որ նոր կառավարութիւնը թոյլ պիտի չտայ Սուրիային դառնալ միջազգային անհանգիստութեան աղբիւր եւ օտարերկրեայ միաւորները պիտի զրկէ իրենց նպատակներուն համար Սուրիոյ մէջ անցումային փուլը օգտագործելու հնարաւորութենէն:

ԱՄՆ պետական քարտուղարը նաեւ իր խորին ցաւակցութիւնը յայտնած է Թուրքիոյ «Պոլու» հիւրանոցին մէջ տեղի ունեցած ողբերգական հրդեհին առիթով:

ՀՀ ԱԳ Փոխնախարարն Ու Սուրիոյ ԱԳ Նախարարը Միտքեր Փոխանակած Են Տարածաշրջանային Ձարգացումներու Շուրջ

Սուրիոյ արտաքին գործերու նախարար Ասատ Ալ- Շայպանի եւ Հայաստանի արտաքին գործերու նախարարի տեղակալ Վահան Կոստանեան Դամասկոսի մէջ կայացած հանդիպումի ընթացքին

Հայաստանի արտաքին գործերու նախարարի տեղակալ Վահան Կոստանեան Յունուար 27-ին Դամասկոսի մէջ հանդիպում ունեցած է Սուրիոյ Արաբական Հանրապետութեան արտաքին գործերու նախարար Ասատ Ալ- Շայպանիի հետ: Այս մասին հաղորդագրութիւն տարածած է ՀՀ Արտաքին գործերու նախարարութիւնը:

Շնորհակալութիւն յայտնելով ջերմ ընդունելութեան համար՝ արտաքին գործերու նախարարի տեղակալը փոխանցած է Հայաստանի կառավարութեան յանձնառութիւնը՝ զարգացնել երկկողմ յարաբերութիւնները սուրիական կողմին հետ: Զրուցակիցները միտքեր փոխանակած են համագործակցութեան հնարաւոր ուղղութիւններուն վերաբերեալ:

Վահան Կոստանեան հաստատած է հայկական կողմին պատրաստակամութիւնը՝ աջակցելու

մարդասիրական եւ բարեփոխումներու իրականացման ոլորտներուն մէջ, ինչպէս նաեւ Սուրիոյ մէջ առաջնահերթութիւն համարուող տարատեսակ այլ ծրագրերուն:

Երկուստէք շեշտուած են Հայաստանի եւ Սուրիոյ ժողովուրդներուն միջեւ առկայ պատմական ամուր կապերը: Այս ծիրին մէջ աջակցութիւն յայտնուած է Սուրիոյ մէջ համերաշխութեան միտքերով ձեւաւորման եւ ներառականութեան ուղղուած ջանքերուն:

Զրուցակիցները միտքեր փոխանակած են տարածաշրջանային զարգացումներուն վերաբերեալ՝ ընդգծելով հարեւաններուն հետ յարաբերութիւններու կարգաւորման կարեւորութիւնը:

Սուրիական կողմը բարձր գնահատած է ՀՀ պատուիրակութեան այցը Դամասկոս: Պայմանաւորուածութիւն ձեռք բերուած է շարունակել շփումները:

Պաքուի Դատարանը Մերժած Է Փոփոխել Արցախի Նախկին Ռազմաքաղաքական Ղեկավարութեան Խափանման Միջոցը

Պաքուի Ռազմական դատարանին մէջ շարունակուած է ԼՂ նախկին ռազմաքաղաքական ղեկավարութեան գործով շինծու «դատավարութիւնը»:

Ատրպէյջանական լրատուամիջոցներուն փոխանցմամբ՝ դատարանը մերժած է անոնց խափանման միջոց կալանքը տնային կալանքով փոխարինելու միջնորդութիւնը:

ԼՂ նախկին ղեկավարներու փաստաբաններուն մեծ մասը Պաքուի մէջ միջնորդութիւն ներկայացուցած էր անոնց խափանման միջոցը տնային կալանքով փոխարինելու վերաբերեալ: Նման միջնորդութիւն չէր ներկայացուած միայն Արաբիկ Յարութիւնեանի համար, քանի որ վերջինս առողջական վիճակի վերաբերեալ դժգոհութիւններ չէ յայտնած:

Նոյն դատարանին մէջ համաժամանակեայ ընթացող ԼՂ նախկին պետական նախարար Ռուբէն Վարդանեանին առնչուող նիստին դատարանը տուած է եւս 10 օր՝ վարդանեանին ու պաշտպանին շինծու գործի նիւթերուն ծանօթանալու համար: Անոր գործը կը քննուի ԼՂ նախկին ռազմաքաղաքական ղե-

կավարներու գործին առանձնացուած:

Նախորդ դատական նիստին Վարդանեանի պաշտպանը միջնորդած էր անոր գործը միացնել միւս ղեկավարներու գործին եւ քննել միասին, սակայն դատարանը մերժած էր այդ միջնորդութիւնը:

2548 դրուագով հաւաքուած կեղծ եւ ակնյայտ յորինուած ապացուցներու հիմքով որպէս մեղադրեալներ կ'անցնին ընդհանուր առմամբ 15 անձ՝ ԼՂ նախկին նախագահներ Արկադի Ղուկասեանը, Արաբիկ Յարութիւնեանը եւ Բակո Սահակեանը, ԼՂ Ազգային ժողովի նախկին նախագահ Դաւիթ Իշխանեանը, ԼՂ արտաքին գործերու նախկին նախարար Դաւիթ Բաբայեանը, ԼՂ պաշտպանութեան բանակի նախկին հրամանատար Լեւոն Մնացականեանը, Պաշտպանութեան բանակի հրամանատարի նախկին տեղակալ Դաւիթ Մանուկեանը, ինչպէս նաեւ քաղաքացիական անձեր՝ Գարիկ Մարտիրոսեանը, Մելիքսէթ Փաշայեանը, Դաւիթ Ալաւրտեանը, Գուրգէն Ստեփանեանը, Լեւոն Բալայեանը, Մադաթ Բաբայեանը, Վասիլի Բեգլարեանը, Էրիկ Ղազարեանը:

Առաջնագիծին Վրայ Մեծածաւալ Աշխատանքներ Կը Տարուին, Այս Ծաւալի Երբեք Չէ Եղած. Փորձագէտ

«Ապրի Արմէնիա» վերլուծական կեդրոնի ռազմական փորձագէտ Լեւոն Ներսիսեան «Ազատութեան» հետ հարցազրոյցի ընթացքին

«Եթէ վերցնենք սահմանային ենթակառուցուածքը՝ առաջնագիծ, կան բաւականին մեծ փոփոխութիւններ», - «Ազատութեան» հետ հարցազրոյցին ըսաւ «Ապրի Արմէնիա» վերլուծական կեդրոնի աւագ գիտաշխատող, ռազմական փորձագէտ Լեւոն Ներսիսեան:

Ըստ անոր՝ պաշտպանական շրջաններուն մէջ եւս աշխատանքներ կը տարուին, եւ ինչպէս նշեց, Հայաստանի մէջ այդ ծաւալի աշխատանքներ չեն եղած. «Շատ մեծ առարկաների մասին է խօսքը, բաւականին թանկարժէք, խօսքը գնում է մեթրներով պեթոնի մասին, բաւականին լուրջ ամբարներ, կրակային կէտերի մասին, որոնց, ես կարող եմ հաստատ

ասել, որ ոչ մի տիպի հրետանու արկ չի կարող վնաս դրան հասցնել»:

Փորձագէտը նկատեց՝ ռազմական պիւտճէն երեք անգամ աճած է, սակայն կարեւոր են նաեւ ռազմական դերակատարները:

Հարցումին, թէ կարելի է ըսել, որ այսօր գէնքի հիմնական մատակարարները Հնդկաստանն ու Ֆրանսան են, Ներսիսեան պատասխանեց. «Այո՛, ինձ թւում է, որ այստեղ որեւէ արդէն գաղտնիք չկայ, ամէն ինչ ցոյց է տալիս, որ Հնդկաստանն առաջին տեղում է, Ֆրանսան երկրորդ տեղում է: Տեղեկութիւն մնացած գործընկերների մասին այդքան չկայ, բայց ակնյայտ է, որ այդ թուերին դա չի հասնում այս պահին»:

Եթէ Թուրքիա Քաղաքական Կամք Ցուցաբերէ, Հայ-Թրքական Յարաբերութիւններու Կարգաւորումը Կ'ըլլայ Ռուբինեան

Հայ-թրքական գործընթացները փակուողի մէջ չեն, բայց յառաջընթացներ ալ չենք տեսներ:

Լրագրողներու հետ ձեպագրուցի ընթացքին այս մասին ըսաւ ՀՀ Ազգային ժողովի փոխխօսնակ Ռուբէն Ռուբինեան:

«Դրա մեղաւորը Հայաստանը չէ, որովհետեւ ամէն ինչ արել է, որ կարգաւորումը տեղի ունենայ: Հայաստանը պատրաստ է թուրքիայի հետ հէնց վաղը ունենալ բաց սահմաններ, դիւանագիտական յարաբերութիւններ: Եթէ թուրքիան ունենայ քաղաքական կամք, դա տեղի կ'ունենայ: Չեմ կարծում, որ թուրքիայի կողմից կայ պատճառ սահմանը չբացելու, եւ մենք կարծում ենք, որ եթէ թուրքիան քաղաքական կամք ցուցաբերի, կարգաւորում կը լինի», - ըսաւ Ռուբինեան:

Ան տեղեկացուց, որ թուրքիոյ բանագնաց Սերտար Քըլըչի հետ վերջին անգամ հանդիպած է ամռան:

«Բոլոր միջազգային գործընկերները հասկանում են, թէ ինչ սպառնալիքների է բախուում Հայաստանը: Մեր բոլոր միջազգային գործընկերներից ակնկալում ենք աջակցութիւն ՀՀ ինքնիշխանութեանն ու տարածքային ամբողջականութեանը: Մենք ամէն ինչ պէտք է անենք, որ

ՀՀ Ազգային ժողովի փոխխօսնակ Ռուբէն Ռուբինեան

պատերազմ չլինի, պէտք է ամէն ինչ անենք, որ պատրաստ լինենք. եթէ մեր վրայ յարձակում լինի, դիմակայենք դրան: Պէտք է այնպէս անենք, որ միջազգային հանրութիւնը իր բոլոր ջանքերը ներդնի, որպէսզի այնպիսի բան չլինի», - ըսաւ ան:

Ըստ անոր՝ Հայաստան յառաջ կը մղէ խաղաղութեան օրակարգը, կը բարեփոխի իր պաշտպանական կարողութիւնները, կը բազմազանեցնէ իր արտաքին յարաբերութիւնները:

Անքարայի Սեջ Քննարկուած Է Կարսի Անցակէտի Հնարաւոր Բացումը

Հայ-ատրպէյճանական կարգաւորման գործընթացին մէջ Թուրքիոյ յատուկ ներկայացուցիչ Սերտար Քըլըչի գլխավորութեամբ Անքարայի մէջ տեղի ունեցած է հանդիպում:

Քըլըչը Թուրքիոյ Արտաքին գործերու նախարարութեան Կովկասի եւ Միջին Ասիոյ ստորաբաժանման ղեկավարի տեղակալ Ալշէ Ուզգերի, ԱԳՆ ներկայացուցիչներ Արիֆ Էքմէքչի եւ Օնուգեր Աքիլինի հետ Անքարայի մէջ ընդունած է Կարսի Առեւտուրի եւ արդիւնաբերութեան պալատի կառավարման խորհուրդի նախագահ Քատիր Պոզանը, Խորհուրդի նախագահ Իտրիս Աճայը եւ Կառավարման խորհուրդի անդամները:

Հանդիպման ընթացքին քննարկուած է Կարսի մէջ «Արեւելեան դարպասներ» սահմանային անցակէտի բացումը եւ տարածաշրջանի դռները բանալու հնարաւոր ընկերա-տնտեսական հետեւանքները:

Սերտար Քըլըչ, մանրամասն ներկայացնելով գործընթացը, այն կարեւոր համարած է շրջանի ուերկրին համար:

Կարսի Առեւտրաարդիւնաբերական պալատի տնօրէններու խորհուրդի նախագահ Քատիր Պոզան հանդիպման ժամանակ իր ելոյթին մէջ ըսած է. «Մենք ուշադիր կը հետեւինք Ատրպէյճանի, Թուրքիոյ եւ Հայաստանի յարաբերութիւններու կարգաւորման գործընթացին եւ կը կարծենք, որ «Արեւելեան դարպաս»-ի բացումը Ատրպէյճանի, Թուրքիոյ եւ Հայաստանի միջեւ խնդիրներու վերացումէն եւ կարգաւորումէն յետոյ մեծապէս պիտի նպաստէ ոչ միայն Կարսի, այլեւ տարածաշրջանի տնտեսական եւ ընկերային զարգացման»:

Ցեղասպանութեան Իրողութիւնը Քննարկման Առարկայ Չի Կրնար Ըլլալ

Շարունակուած էջ 1-էն

յեղափոխութենէն ասդին: Որպէս վարչապետ, որ կը պատրաստուի յառաջիկայ ընտրութիւններուն, Փաշինեան պէտք է շարունակէ վերադառնալ ու բացառապէս խօսիլ իր օրօք կատարուած աշխատանքներու, արձանագրուած յաջողութիւններու ու ապագայ ծրագիրներու մասին՝ տնտեսութեան, քաղաքական ազատութիւններու, մաքուր կառավարման, բանակի կառուցման եւ այլ բնագաւառներու մէջ:

Հրապարակ նետելով մոր միտքեր ու անոնց շուրջ հանդէս գալով անյաջող ձեւակերպումներով Փաշինեան առիթ կու տայ իր հակառակորդներուն զինք մեղադրելու՝ ցեղասպանութիւնը ուրանալու եւ ազգային արժեքներէն հրաժարելու մէջ: Այս միտքերը լայն արձագանք կը գտնեն մասնաւորապէս սփիւռքի տարածքին, ուր բազմահազար հայերու համար ազգային մեր հաւատամքները կը մնան հայապահպանութեան գլխաւոր գրաւականները:

Որպէս Հայաստանի ներկայ իշխանութեան վարած քաղաքականութեան թիկունք կանգնած Կուսակցութեան պաշտօնաթերթ, մեզի համար եւս ցաւ է, որ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան առիթ կու տայ, որպէսզի զինք արատաւորեմ մեղադրանքներով, որոնք չեն արտայայտեր իր իսկական մօտեցումները:

Տակաւին մի քանի տարի առաջ ան իր Ապրիլ 24-եան ելոյթին մէջ կ'ըսէր. «Ովքե՞ր էին այդ սարսափելի յանցագործութիւնների մեղաւորները, ովքե՞ր էին դրա պատասխանատուները: Պատասխանը միանշանակ է՝ Օսմանեան կայսրութեան երիտթուրքական կառավարութիւնը՝ թուրքիզմի եւ պանթուրքիզմի գաղափարախօսութեամբ, որի առանցքային նպատակներէն էր մոռնալէն իր ծաւալապաշտական թուրքիայի ստեղծումը, ինչն իր հերթին ծնել էր հայատեացութեան ու ազգային ու կրօնական փոքրամասնութիւններից ազատուելու գաղափարը»:

Սերտար Քըլըչի խօսքը այն է, որ վարչապետը կառչի իր այս խօսքերուն ու կրկնէ զանոնք, որպէսզի փարատին բոլոր ենթադրութիւններն ու կասկածները ու անշարունակ կեդրոնացաւ մեր անկախ պետականութեան կայացման ու հզօրացման խիստ կարեւոր խնդիրներուն վրայ:

«ՍԱՍԻՍ»

Մենք Փրկիչներ Չենք Փնտռեր

Շարունակուած էջ 2-էն

«2023 թուականի գարնանը

յայտարարեցինք, որ աշխատելու ենք յարաբերութիւնները բարձրացնելու ուղղութեամբ»:

Հայ Դերասաններով «Անորա» Ֆիլմը «Օսքարի» Տարուայ Լաւագոյն Ֆիլմ Անուանակարգին Մէջ Է

Շոն Պէյքըրի «Անորա» տրաման Ամերիկեան ֆիլմի ակադեմիայի «Օսքար» մրցանակաբաշխութեան «Տարուայ լաւագոյն ֆիլմ» անուանակարգին մէջ է:

Ֆիլմը ներկայացուած է նաեւ լաւագոյն բեմադրիչ, լաւագոյն դերասանուհի, երկրորդ ծրագրի լաւագոյն դերասան եւ լաւագոյն բնօրինակ բեմադիր անուանակարգերուն մէջ:

Տարուայ լաւագոյն ֆիլմի կոչման համար կը պայքարին նաեւ «Պրոլիթալիսթը», «Լիարժէք անյայտութիւնը», «Քոնքլավ», «Տիւ-

նա Մաս երկրորդ», «Էմիլիա Փեռլեզ», «Ես դեռ այստեղ եմ», «Նիքել պոչ», «Սուպերմանի» ու «Չարը» ֆիլմերը:

97-րդ «Օսքար» մրցանակաբաշխութիւնը տեղի պիտի ունենայ Մարտ 3-ին:

Ազգութեամբ հայ դերասաններ Կարէն Քարակոչեանի եւ Վաչէ Թովմասեանի մասնակցութեամբ՝ բեմադրիչ Շոն Պէյքըրի «Անորա» ֆիլմը Քաննի 2024 թուականի ֆիլմի փառատօսին «Ոսկէ արմաւենիի ճիւղ» մրցանակին արժանացած է:

Մեր Որեւէ Ռազմավարական Ենթակառուցուածք

Շարունակուած էջ 1-էն

այդպիսի վիճակ ծագի, նախ Կառավարութիւնը եթէ ընդունելի համարի՝ պէտք է գայ ժողովրդի մօտ, սախ՝ ժողովուրդ այսպիսի տարբերակ կայ, գնա՞նք այս տարբերակով, թէ՞ չգնանք: Ժողովուրդը կ'որոշի գնա՞նք, թէ՞ չգնանք:

«Ուզում եմ ուշադրութիւն դարձնենք, որովհետեւ գիծն ինքն էլ հաստութիւն, շերտ ունի, օրինակ՝ սահմանի վրայ, քարտէզի վրայ, որ գիծը գծուած է, ինքը մի միլիմէթր է չէ՞, բայց գետնի վրայ ինքը կարող է լինել չորս մէթր, երեք մէթր, մէկ մէթր: Ես այդպիսի իրավիճակների մասին չեմ խօսում, սովորաբար նոյնիսկ այդ մէթրերի ժամանակ սահմանային կէտը որոշուած է այդ լայնութեան մէջտեղը: Այդտեղ էլ խնդիր չկայ ընդհանրապէս»,- ըսաւ ան:

Ան չհամաձայնեցաւ քննադատութիւններուն, թէ մինչ Ատրպէյճանի ղեկավարութիւնը սպառնալից յայտարարութիւններով հանդէս կու գայ, ՀՀ վարչապետը հեծանիւ կը քշէ կամ օրինակ՝ տունէն փոքրաթիւ հանդէս կու գայ:

«Մենք հասկանում ենք, որ տարածաշրջանում եւ տարածաշրջանից դուրս կան ուժեր, որոնք խնդիր են դրել նոր սրում յառաջացնել, եւ այդ սրումների յառա-

ջացման կարեւորագոյն հատուածը, ամէն ինչ սկսում է լեզուակուռից, փորձ են անում մեզ ներքաշել լեզուակուռի մէջ», - ըսաւ ան՝ յաւելելով, որ իրենց որդեգրած ռազմավարութիւնն է թոյլ տալ սրում, ամէն ինչին ալ արձագանգել այնպէս, որ բացառէ սրումը, պատերազմը կամ առնուազն անոր համար հող նախապատրաստելը:

Վարչապետ Փաշինեան հերքեց քննադատութիւնները, թէ «ոչինչ կ'ընեն» Պաքուի մէջ գտնուող Արցախի նախկին ռազմաքաղաքական ղեկավարներու ազատման, վերադարձի ուղղութեամբ, յայտարարելով. «Ես ոեւէ մէկին իմ հակառակորդը չեմ համարում այստեղ գտնուող: Մենք մեզ հաշիւ ենք տալիս, որ այն, ինչ տեղի է ունենում, ոչ միայն լրջօրէն մտահոգիչ է, այլեւ օգտագործուած է եւ օգտագործուելու է տարածաշրջանում նոր սրումներ հրահրելու համար»:

«Աւելին, մենք հետախուզական տեղեկութիւններ ունենք, որ այդ մարդկանց նկատմամբ հոգեներգործուն արգելուած միջոցներ են կիրառում, որպէսզի տարածաշրջանային սրումները հրահրելուն ուղղուած խօսոյթներ, ցուցմունքներ կորզուեն նրանցից: Մենք շատ մտահոգուած ենք այդ գործընթացով», - յայտնեց ան:

գործընկերութեան մակարդակի: Եւ ահա 2024 թուականի Յունուարի 14-ին մենք ստորագրեցինք այդ փաստաթուղթը, որը մի քիչ փոխում է համագործակցութեան ձեւաչափը: Նշել ենք նոր ուղղութիւններ, նոր ոլորտներ, նաեւ նոր հնարաւորութիւններ», - նշեց Միրզոյեան:

Միրզոյեան շեշտեց, որ Հա-

յաստանի համար առաջնային են սեփական շահերը:

«Մենք ինքնիշխան երկիր ենք, եւ մեր բոլոր որոշումներն առաջնորդուած են բացառապէս Հայաստանի շահերով: Մեր բոլոր գործընկերները, ովքեր յարգում են մեր ինքնիշխանութիւնը, պէտք է յարգանքով մօտենան մեր դիրքորոշմանը», - եզրափակեց ան:

Փա՛ռք Հայրենիքի Բոլոր Պաշտպաններուն (Հայկական Բանակի Հիմնադրութեան Օրուան Առիթով)

Ամուր պետականութեան մը չորս հիմնաստիւններն են՝ կրթութիւն, տնտեսութիւն, հոգեմտաւոր մշակոյթ ու բանակ: Իւրաքանչիւրն իր անփոխարինելի դերն ու տեղն ունի ազգակերտման եւ պետականակերտման առաքելութեան ճանապարհին: Եթէ մէկ օղակը թույլ է, կը տուժեն միւսներն ալ, եւ որպէս հետեւանք՝ ինքնաբերաբար կը սասանի պետականութեան վերնաշէնքը:

Ընդհանուր առմամբ, բանակի, գինուած ուժերու կամ ռազմարուեստի ոլորտը կը վերագրուի վալրագութեան, նախաշարձակումի, գաւթումի եւ կամ բրտութեան խրտչեցուցիչ երեւոյթներուն: Սա թիւրըմբուած է անշուշտ, մարդկանց միտքերը պղտորելու անյաջող հնարամտութիւն:

Դեռ եւս պատմութեան այգաբացին, աշխարհի կարգ ու կանոնի հիմնական սկզբունքներէն մին հանդիսացաւ ,ստաուի օրէնքեր, այսինքն՝ ուժով տիրանալու, իշխելու եւ պարտադրելու կանոնակարգը: Խաղաղասիրական բարեմաղթանքները շատ յաճախ բախեցան անտարբերութեան խուլ ականջներու: Մինչ խաղաղութեան աղաւնիին հաւատացողներ կը ներբողէին սիրոյ եւ համերաշխութեան բարեմասնութիւնները, քարոզներ կը բաշխէին բարի խօսքերով համեմուած, անդին՝ ուժին կառչած կայսրութիւններ, տիրակալներ եւ գորավարներ մահ ու աւեր կը սփռէին ամէնուր: Ուստի՝ խաղաղութեան աղաւնիին վերագրուեցաւ թուլութեան եւ վախուորածութեան հոգեվիճակը, իսկ՝ ռազմատենչ եւ գաւթիչ ուժին՝ արծիւի կամ բազէի կերպարով՝ հզօրի եւ անվախի հպարտաւիթ պատիւը:

Հայոց պատմութեան մի քանի հազարամեայ էջերուն մէջ այս երեւոյթը կարմիր թելի նման կ'անցնի անբաժանելիօրէն: Ռազմական, մշակութային, հոգեւոր ու բարոյական մաքառումները եղան մնայուն ներկայութիւն հայութեան կեանքին մէջ՝ նկատի առնելով հարեւաններու հետ տեւական գօտեմարտերը, արտաքին ոստիներու դէմ կատաղի գուպարները, կայսերական գորքերու դէմ անհաւասար ոգորումները, թշնամի կողմերու անյագուրդ ցանկութիւնները, երբեմն ալ՝ Արեւմուտքէն եկած գառնուկի մորթիներով ծապտուած գայլերու հրապուրիչ քարոզները՝ կրօնական շղարշով ծածկուած: Ուրեմն հայուն ճակատին վրայ դաջուած էր անսրբելի կնիք մը՝ վար չզնե՛լ

թուրն ու գրահը, մի՛շտ յեանել սուրն ու վաղակը, յաճախ իւղտե՛լ մօսիին ու մաուզէրը, պահեստի մէջ ունենալ վառօդն ու պարկուճը, քանգի ,ստաուի օրէնքեր կայ ու կը մնայ տիրականօրէն:

Հայաստանի տարածքէն ինչպիսի՞ գարմանագան փոթորիկներ եկան ու անցան: Հայոց երկնակամարը ինչպիսի՞ բազմադէմ կայծակներու նշաւակ դարձաւ: Օր մը Ասորեստանն էր, օր մը հոներ կամ սկիւթներ էին, ապա՝ պարսիկներ՝ Աքեմենեան կամ Սասանեան, մակեդոնացիք եւ ապա յոյներ ու Հռոմ՝ իրենց կուռ լեզոններով: Աւելի քան հազարամեայ կայսրութիւն Բիւզանդիան էր? Արաբական կայսրութեան որպէս անգիջող ախոյեան՝ ու մէջտեղը հայն ու Հայաստանը: Միջին Ասիայէն խուժող իսթամուժը՝ քոչուորներու բազմութեամբ՝ սելճուքներ, մոնկոլներ, թաթարներ, թուրքեր ու թիւրքմէններ չինայեցին ոչինչ իրենց կրնկակոխ արշաւանքներու ընթացքին: Խաչակիրներու, Բիւզանդիոյ եւ մեմլուքներու խարդաւանքները եղան անպակաս մեր շուրջ: Եւ աւելի ուշ՝ Օսմանեան բռնատիրութեան, Շահական Պարսկաստանի եւ Յարական կայսրութեան միջեւ հակամարտութեան ասպարէզ մը եղաւ մեր հայրենիքը, որ հեծեց, տքաց, հառաչեց եւ ստէպ պոռթկաց՝ մարդկօրէն եւ արդարօրէն:

Աջէն ու ահեակէն փչող այս մրրիկներուն դիմաց անհրաժեշտօրէն կարիքը կար հայկական գինուած ուժերու: Եւ սա բնական էր: Պետութեան մը հիմնատարներէն մին հանդիսանալով բանակը, հայկական թագաւորութիւններ եւ իշխանութիւններ ունեցան իրենց ռազմական միաւորները՝ որոնք տարբեր փուլերու հերոսաբար ճակատեցան տարատեսակ ուժերու դէմ: Դեռ պատմութեան խոր անցեալէն, հայկական գորամիաւորումներ կատարեցին իրենց պարտքն ու պարտականութիւնը: Ինչ հեռատես իմաստութեամբ մեր պատմահայրն ու քերթողահայրը՝ Մովսէս Խորենացի դարերու համար պատգամ մը բանաձեւեց մեր ժողովուրդին՝ «սահման քաջաց, գէնն իւրեանց»: Երեւի իմաստուն նահապետը մեր կանխագուշակած էր, որ հայրենի հողը պիտի պաշտպանուի եւ Հայաստանի սահմանները պիտի գծուին հայոց մարտիկներու սուրիններուն միջոցաւ: Երբ թուլանայ գէնքը՝ խոցելի կը դառնան հայրենական սահմանները: Իր հերթին, վարդանանց

պատերազմին վաւերագրողը՝ Եղիշէ պատմիչ, հայրենիքի պաշտպանութեան ճանապարհին անվեհերութեան եւ խիզախութեան համարժէք համարեց նահատակութեան վեհ ոգին, այսպէս բնութագրելով՝ «մահ իմացեալ անմահութիւն է, մահ ոչ իմացեալ մահ է»:

Մեր արիւնալի բախումներուն առիժի բաժինը կը պատկանի Օսմանեան կայսրութեան դէմ ազգային ազատագրական կատաղի պայքարին: Չունէինք կանոնաւոր բանակ: Բացառուած էր նման բան՝ երբ ստրկացած էինք օսմանեան ժանտ շղթաներով: Թուրք ասկէրէն աւելի՛ քիւրտ հրոսակներ աւեր ու աւար կը սփռէին ամենայն սանձարձակութեամբ: Հայուն պայքարի արդար գէնքը բարձրացաւ թուրքին եւ քիւրտին դէմ միաժամանակ: Ապստամբական խլրտումներ, գինեալ ընդհարումներ, անհաւասար մարտեր արձանագրուեցան բազում վայրերու մէջ: Հայդուկային այդ խումբերը, ֆետայական շարժումն ու ապստամբական փորձերը մարտական ոգիի դրսեւորումներ էին՝ բանակային կարգապահութեամբ եւ ոգիով: Ահա 1862-ի Զէյթունի ապստամբութեան ընթացքին ինկած պատանի քաջորդի մը նահատակութեան առթիւ բանաստեղծ Մկրտիչ Պէշիկթաշլեան կը գրէ՝ «Վասն հայրենեաց մեռար՝ դու շատ ապրեցար»: Իսկ Հնչակեան մեծահամբաւ դեկավար Փարամագ կախաղաններու վրայ նահատակուողներուն ակնարկելով կ'ընդգծէ՝ «Հոն՝ ուր կախաղաններն են ձօճուած՝ ազատութիւնն է ման գալիս, հոն ուր մեռելներն են ննջում յարութիւնն է մօտալուստ», այսինքն՝ ազատութեան ի ինդիլ պայքարը՝ նահատակներով կը նուիրագործուի:

28 Յունուար 1992-ին պաշտօնապէս հիմնուեցաւ Հայաստանի երրորդ հանրապետութեան բանակը: Ան անցաւ արեան մկրտութեան դաժան բովէն: Արցախեան պատերազմի

բուրային մէջ թրծուած բանակը հերոսական ուղի անցաւ ազատագրելով Արցախն ու յարակից տարածքները: Փայլուն ու յաղթական մարտական ճանապարհ կրթողեց նորափթիթ հայոց բանակը: Ինչքան հերոսական գաւակներ յաւիտենապէս փարեցան հողին՝ գաջն գրկած՝ իյնալով առ յաւէտ:

Արցախեան փառապանծ յաղթանակը հայոց պատմական ռազմաժողովրդագրութեանն ապացոյցն էր անտարակոյս: Պատմութեան անհղափոք արձագանգը արդարեւ: Արդար գայլոյթի մը նորագոյն արտաշատութիւնը: Այն աւանդոյթին՝ երբ մարտիկներ, անձուիրաբար, իրենց մէջքերուն սուր կախած՝ կ'երթային մոլեգին պատերազմի եւ որոնց համար բանաստեղծ Դանիէլ Վարուժան կը գրէր՝

Արշալոյսին կառքն արդէն կը պատ մեր դըրան քով.

Պէտք է մեկնիլ: Սակայն հոն խառնուրդին մէջ հարուածի

Չըմոռնաս որ Սուրիդ վրայ իմ ոսկեղէն հերիւնով

Ես «Կեանք կամ Մահ» գրեցի:

Յաւօք, վերջին պատերազմը վիրաւոր թողուց մեր մօտիկ անցեալի փառահեղ պատմութիւնը: Հազարներ ինկան յանուն հողին: Սակայն, այսօր, վէրքերը բուժելու եւ վերանորոգուելու օրն է եւ ոչ լացի ու կոծի: Նաեւ՝ ոչ ալ քննադատութեան եւ խժեժանքի: Պարտինք ուղղել մեր մէջքը եւ գուսպ ու խոհեմ քայլերով մեր աչքերը սեւեռենք պայծառ հորիզոնին:

Փա՛ռք հայրենիքի պաշտպան հայոց անասան բանակին:

Խունկ ու յարգանք այն հազարաւոր նահատակներուն, որոնք երեւի իրենց վերջին բառերը շնչալով արտասանեցին՝ «Թէ մեռնեմ էլ չեմ ափսոսար, հողդ գրկած փառք է ինծի»...

Փա՛ռք հայրենի հողը յաւերժօրէն գրկածներուն:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ «ԱՐԱՐԱՏ» Օրաթերթ Լիբանան

----- **Homenmen Ladies Auxiliary** -----
Lecture

How Do We Deal With Anxiety And Fear Of Another Natural Disaster !
How Do We Handle The Loss In A Fire Situation ?!

BE GENTLE WITH YOUR MIND

GUEST SPEAKERS

- SETA HAIG, LMFT
- ARPINE MANUKYUN, AMFT

February 13, 2025 // 7 PM

1060 Allen Ave, Pasadena, CA 91104

Լիբանան Սարգիս Տխրունիի Նահատակութեան 96-Ամեակի Ոգեկոչում

Ամենամեայ բարի աւանդութեան համաձայն, այս տարի եւս Տխրունի Ուսանողական Երիտասարդական Միութեան վարչութիւնը պատշաճ ձեւով ոգեկոչեց հնչակեան գաղափարական աննկուն մարտիկ Սարգիս Տխրունիի յիշատակը:

Կիրակի, 26 Յունուար 2025-ի առաւօտեան, Նոր Հաճընի Սբ. Գէորգ եկեղեցւոյ մէջ, պատարագեց, քարոզեց եւ հոգեհանգստեան հանդիսաւոր պաշտօնը կատարեց արժանապատիւ Տէր Նարեկ քհնյ. Հեճինեան, ներկայութեամբ Ս.Դ.Հ.Կ. Լիբանանի շրջանի վարիչ մարմինի ատենապետ ընկ. Վանիկ Տազնա-

Արարողութենէն ետք բոլոր ներկաները ուղղուեցան դէպի Փըրն էլ Շըպպէքի ազգային գերեզմանատան կուսակցութեան պանթէոնը: Հոն հոգեհանգստեան արարողութիւնը կատարեց Ռմէլլի Սբ. Յարութիւն եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ? Տէր Ղեւոնդ քհնյ. Լոշիսանեան: Այնուհետեւ Ս.Դ.Հ.Կ. Տխրունի Ուս. Երիտ. Միութեան անունով խօսք առաւ վարչութեան ատենապետը? ընկեր Սեւակ Իզմիրլեան (ընկերոջ խօսքը կը ներկայացնենք առանձին):

Ապա, բոլորը միասնաբար երգեցին Սարգիս Տխրունիի Պարծանք քեզի երգը, որմէ ետք տեղի

եանի եւ անդամներուն, Ազգային երեսփոխան? տիար Կիրակոս Տօնիկեանի, ՍԴՀԿ մասնաճիւղերու եւ յարակից միութիւններու վարչական պատասխանատուներուն, տխրունիական ընկեր ընկերուհիներու եւ համակիրներու:

ունեցաւ վարդերու զետեղում եւ մոմավառութիւն: Ներկաները մոմ վառեցին անմահ Տխրունիի շիրիմին եւ ապա Ուխտի եզեով վերանորոգեցին մեծ երախտաւորին սկզբունքներուն հաւատարիմ մնալու իրենց յանձնառութիւնը:

Պոլսահայ Կեանք Երկու Հազար Մշակութասէրներ Ներկայ Եղան «Թամարի Ծակատագիրը» Ներկայացումին

Անցեալ Կիրակի, 26 Յունուարը՝ 2025 անջնջելի յիշողութիւն մը պիտի դառնայ պոլսահայ գաղութի համայնքային հարուստ պատմութեան փայլուն էջերուն վրայ: Արդարեւ, այդ օրը պիտի դրոշմուի որպէս թուական, երբ անգամ մը եւս, հայոց լեզուի այնքան առատ բառամթերքի ածականները, իրենց գերադրական աստիճաններով, քիչ պիտի գան նկարագրելու համար «Թամարի Ծակատագիրը» անունով երաժշտապարային ներկայացման առթած վայելքը, զգացումները՝ որոնք իրարմէ տարբեր հոգեվիճակներով, պարուրեցին մեզ ու գամեցին աթոռներուն վրայ, ստիպելով որ մէկ շունչով դիտենք ու ըմբոշինք «առասպելը»:

Դժուար է բառերով բացատրել ու նկարագրել մեր ապրածն ու զգացածը, թարգման հանդիսանալ հպարտութեան տրոփներուն, որոնք՝ բոլորիս սրտերուն մէջ ծուարած, մեզ «վկաները» դարձուցին հոյակապ ձեւերակիրն ու գեղարուեստով առլցուն օր մը պարգեւեցին բոլորիս:

գաթային ծրագիր մը իրագործեց թուրքիոյ ամենամեծ բեմերէն մէկուն վրայ:

Ուրախութիւն, որովհետեւ Մաժակ Թոշիկեան, որ երկար տարիներ ծառայեց թուրք «փօփ» երաժշտութեան, վերադարձած էր իր ակունքներուն ու հրաշալի գործ մը կը տեսնէ իր ժողովուրդին համար: Յուզում, որովհետեւ «Լուսաւորիչ» երգչախումբը եւ «Մարալ» անսամպլը, իրենց ոյժն ու եռանդը միացուցին, միասնական հոյակապ ձեւերակիր մը համար, փաստելով որ կրնան ու պէտք է որ ասկէ ետք հանդէս գան նոր նախաձեռնութիւններով:

Երախտագիտութիւն: Այս բառը կ'երթայ «Թամարի Ծակատագիրը» ներկայացման անզուգական մենակատարներուն եւ բոլոր մասնակիցներուն, որոնք մեծով ու փոքրով, մեր հոգիները թրծեցին «արուեստով» եւ «բալասան» եղան մեր ապրումներուն:

Ի վերջոյ... շնորհակալութիւն թուրքիոյ հայոց պատրիարքութեան ու անձամբ Պատրիարք հօր, «Լոյս Մետրա»ի պատասխանա-

Մաժակ Թոշիկեան, Կարպիս Զափբան, Յակոբ Մամիկոնեան, Պերճուհի Պէրպէրեան, «Մարալ» անսամպլը, «Լուսաւորիչ» երգչախումբի կորիզով կազմուած «Ախթամար» սենեկային երգչախումբը՝ հաւաքական աշխատութեամբ յաջողեցան աննախընթաց մշակութային գլուխ գործոց մը զայն որպէս նոր տարուան առաջին թանկագին նուէր հրամցնել համայնքին, արուեստի ճամբով... Վանայ լճի «Ախթամար» կղզիի բուն ինքնութեան:

Ինչ էր մեր ապրածն ու զգացածը:

Նախ եւ առաջ՝ հպարտութիւն, որովհետեւ 50 հազարանոց համայնքի ծոցէն հասած 200 հոգի-նոց «Ախթամար»ի ընտանիքը՝ գա-

տուներուն, էսպէս Սանուց Միութեան, որոնք պատմութիւն կերտեցին... պատմութեան ընդմէջէն:

Եթէ լացինք՝ ուրախութեան արցունքներ հոսեցան մեր աչքերէն: Եթէ մեր սիրտերու բաբախումները միացան՝ միացան յաւերժութեան կանչով, եթէ մեր ձեռքերուն ափերը ցաւեցան ծափերէն՝ ուրեմն արուեստի ճամբով յաղթութեան բերկրանքի ջրով մաս դարձաւ մեր մարմինին ու հոգիին:

Երախտապարտ ենք բոլորին: Դժուար է յիշել թէ վերջին անգամ ե՞րբ պոլսահայ մշակութային խումբը բեմ ելած էր Աթթաթիւրք Մշակութի Կեդրոնէն ներս: Հսկայ սրահը՝ ամբողջութեամբ լեփ

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ
ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ
(200 ԸՈԳԻ ԸԱՍԱՐ)
ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ԸԱՍԱՐ
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104
ԸՆՈԱԶԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

Armenians Detained in Baku Subjected to Banned Psychotropic Methods to Extract Testimonies, Says PM Pashinyan

YEREVAN — Prime Minister Nikol Pashinyan has denied criticism suggesting that the government is “doing nothing” to secure the release and return of former political and military leaders of Artsakh detained in Baku. He stated:

“I do not consider anyone there to be my adversary. We understand that what is happening is not only deeply concerning but is also being used—and will continue to be used—to provoke new escalations in the region.”

He further revealed, “Moreover,

we have intelligence indicating that banned psychotropic substances are being used against these individuals to extract testimonies or statements designed to provoke regional escalations. We are deeply concerned about this process.”

“This trial is being used against the Republic of Armenia. It is highly likely that banned psychotropic substances are being used to extract testimonies from these individuals, which can then be exploited in various ways against Armenia. We understand this issue deeply and comprehensively,” Pashinyan said in an interview, empha-

sizing that the government is utilizing all available means to address the situation.

“We are aware, based on intelligence, that these banned psychotropic methods are being used to extract testimonies that will be used against the Republic of Armenia. How can we say, ‘Oh, it’s fine; political opponents are in Baku prisons’? How can anyone think like that?” he stressed.

No Plans for Snap Elections

Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan stated that the Armenian authorities do not plan to hold snap elections.

“There are no snap elections in our plans,” Pashinyan said in an interview with Public Television, responding to a question about whether his recent activity on social media serves that purpose.

He dismissed criticism that while Azerbaijan’s leadership issues threatening statements, he is seen cycling or hosting podcasts from his home.

“We understand that there are forces both within and outside the region aiming to provoke new escalations. The key element in these escala-

Continued on page 4

33rd Anniversary of the Formation of the Armed Forces of the Republic of Armenia

YEREVAN — On the occasion of the 33rd anniversary of the formation of the Armed Forces of the Republic of Armenia, Prime Minister Nikol Pashinyan visited the Ministry of Defense. The event began with a march involving military units, followed by a formal session attended by the senior military command.

Prime Minister Nikol Pashinyan and Minister of Defense Suren Papikyan delivered speeches. In his address, the Prime Minister specifically mentioned:

“The government, the public, and the state must place as the sole task the defense and security of internationally recognized territories. And based on this, yes, we are carrying out deep reforms in the army, and on this basis, we will have a strong, defensible army. In this regard, no one will be able to question our right to have a defensible army, no one can question our right to have a well-being of soldiers, no one can question our right to have a strong state, a prosperous, and developed state. And for that state, I have said and want to repeat again—its key is the

Continued on page 4

FM Mirzoyan Congratulates Marco Rubio on Appointment as US Secretary of State

YEREVAN — Armenian Foreign Minister Ararat Mirzoyan has congratulated Marco Rubio on his appointment as US Secretary of State.

“Warm congratulations to Secretary Rubio on his appointment as Secretary of State! Armenia greatly appreciates its strategic partnership with the United States, rooted in shared values and common interests. We eagerly anticipate strengthening our cooperation to promote security, democracy, and prosperity for both our nations,” Minister Mirzoyan said on X.

For his part, Armenia’s Secretary of the Security Council, Armen Grigoryan, congratulated Michael

Waltz on his appointment as the US Presidential Advisor on National Security Affairs, according to the department’s press service.

Grigoryan expressed confidence that bilateral relations between Armenia and the United States hold significant potential for development and that Armenia is ready to engage in this regard.

Grigoryan highlighted the signing of the Charter on Strategic Partnership between Armenia and the US in Washington on January 14 as a key achievement and emphasized the importance of advancing a mutually beneficial bilateral agenda.

The Probability of a Large-Scale Military Attack by Azerbaijan Against Armenia is Not Assessed as High: RA Foreign Intelligence Service

YEREVAN — Azerbaijan-Armenia relations in 2024 were marked by active high-level meetings, communication, and written exchanges, primarily focusing on normalizing relations, agreeing on the text of a peace agreement, border delimitation and demarcation, unblocking infrastructure, and addressing humanitarian and other issues. It is highly likely that in 2025, the bilateral negotiation formats between Armenia and Azerbaijan on various issues will continue to evolve, becoming more effective than the approaches tried by both sides so far. This was stated in the annual report on external threats to Armenia for 2025, published by the Republic of Armenia’s Foreign Intelligence Service.

“Based on the analysis of various facts, information, and phenomena, as of the time of publishing this report, we do not assess the probability of a large-scale military attack by Azerbaijan against Armenia as high. However, in the absence of treaty-based peace and inter-state relations, the threat of localized tensions and escalations at the border, as part of Azerbaijan’s policy of using force as a tool against Armenia, will persist. A significant guaran-

tee for mitigating this risk could be the smooth continuation of the border delimitation and demarcation process that began in 2024, in accordance with mutually agreed-upon procedures.

In this context, the Service’s task is to continually assess whether Azerbaijan’s consistent development and financing of harmful rhetoric against Armenia’s independence, sovereignty, and territorial integrity represent an attempt to ‘legitimize’ its own intention to use force against Armenia. Such rhetoric includes the so-called narratives of ‘Western Azerbaijan and

Continued on page 3

Armenian Deputy Foreign Minister and Syrian Foreign Minister Exchange Views on Regional Developments

DAMASCUS — Armenia's Deputy Foreign Minister, Vahan Kostanyan, met with Syria's Foreign Minister, Faisal Mekdad, on January 27 in Damascus. This was reported by Armenia's Ministry of Foreign Affairs.

Expressing gratitude for the warm reception, Deputy Foreign Minister Kostanyan conveyed the Armenian government's commitment to fostering bilateral relations with Syria. The two officials exchanged views on potential areas of cooperation.

Vahan Kostanyan reaffirmed Armenia's readiness to assist in humanitarian efforts and reforms, as well

as in various other programs considered priorities in Syria.

Both sides emphasized the strong historical ties between the Armenian and Syrian peoples. In this context, support was expressed for promoting solidarity and inclusivity in Syria.

The officials also discussed regional developments, highlighting the importance of normalizing relations with neighboring countries.

The Syrian side highly valued the visit of the Armenian delegation to Damascus, and an agreement was reached to maintain ongoing communication.

Nordic and Baltic Parliamentarians Emphasize Readiness to Support Armenia in the European Integration Process

YEREVAN — The Speaker of the National Assembly of Armenia, Alen Simonyan, hosted a delegation of speakers and deputy speakers from the parliaments of Nordic and Baltic countries at the National Assembly. The delegation included the President of the Riigikogu of Estonia, Lauri Hussar; the Speaker of the Saeima of Latvia, Daiga Mierina; the Speaker of the Eduskunta of Finland, Jussi Halla-aho; the President of the Storting of Norway, Masud Gharahkhani; the Deputy Speaker of the Folketing of Denmark, Karsten Hønge; the Deputy Speaker of the Seimas of Lithuania, Juozas Olekas; the Deputy Speaker of the Riksdag of Sweden, Kenneth Forslund; and several other officials.

During the expanded discussions,

which were also attended by members of Armenia's National Assembly, Alen Simonyan expressed gratitude to the visiting officials, emphasizing that such a high-level delegation visit is of great importance to the Republic of Armenia. "On behalf of the National Assembly and myself, I deeply appreciate the commitment of all delegations to visit Armenia and support our young democracy. Armenia attaches great importance to its relations with each country in this format—both as bilateral partners and as EU member or associated states. Armenia remains committed to democratic reforms, which are essential for sustainable development, good governance, the rule of law, and progress in human rights. We are grateful for your continued

Parliament Panel Approves Bill on Armenia's EU Membership

YEREVAN—Armenian National Assembly's Committee on European Integration on Friday approved a draft law on the beginning of the accession process to the European Union. The bill endorsed by the government calls for the "start of a process of Armenia's accession to the European Union," paving the way for its adoption by the National Assembly.

The bill was drafted by several pro-Western political and civic groups. They collected last year 60,000 signatures in support of their demands for a referendum on joining the EU.

Representatives of those groups defended their initiative during a nearly four-hour meeting of the parliament committee on European integration. One of them, Artak Zeyanlyan, said the EU membership bid will "increase the Armenian government's resilience" in the new "geopolitical situation" in and around the region.

The parliament's legal experts questioned its conformity with Armenia's relevant laws and inter-

national obligations. Nevertheless, the parliament panel dominated by pro-government deputies approved the bill. This means that it will be debated on the parliament floor on February 11.

Deputy Foreign Minister Paruyr Hovannisian, who also spoke during the committee meeting, did not clarify what exactly the government is planning to do after its passage. PM Pashinyan said on January 9 that the referendum on EU membership should be held only after Yerevan and the EU work out a "roadmap" to Armenia's accession to the bloc. No EU member state has officially voiced support for such a prospect so far.

International Organizations Urge PACE Not to Restore Azerbaijan's Delegation Powers Without Conditions

BRUSSELS — International human rights organizations are calling on the Parliamentary Assembly of the Council of Europe (PACE) not to restore the powers of Azerbaijan's delegation or to do so only under "clear conditions."

In a letter addressed to PACE, ten international organizations argue that President Ilham Aliyev's administration is not cooperating with international mechanisms, has failed to address systemic human rights violations, and has refused to collaborate with the Council of Europe's Committee for the Prevention of Torture over the past year.

The organizations behind the letter, including Freedom Now, the Human Rights House Foundation, and Human Rights Watch, emphasize that

for Azerbaijan's delegation to return to PACE, Baku must first release imprisoned civil activists, journalists, and human rights defenders without delay.

On January 24, 2024, PACE decided not to validate the credentials of Azerbaijan's delegation, effectively suspending it from the assembly for at least one year. Azerbaijan has been a member of the Council of Europe since January 25, 2001.

PACE's unprecedented decision was based on several reasons, including the blockade of the Lachin Corridor and its severe consequences.

Azerbaijan's President Ilham Aliyev responded by claiming that a "biased and dirty campaign" had been launched against Azerbaijan within PACE.

support of these reforms," said the Speaker of the National Assembly.

The speakers and deputy speakers of the Nordic and Baltic parliaments, in turn, thanked Alen Simonyan for the warm reception, stating that they were impressed by Armenia. They reaffirmed their unconditional support for Armenia's territorial integrity and

praised Armenia's efforts to establish lasting peace in the region. They also highlighted their readiness to support Armenia in its European integration process, emphasizing their willingness to contribute to this endeavor.

The discussions also touched on inter-parliamentary cooperation, Armenia-EU relations.

Kansas Military Delegation Visits Armenia: Cooperation Directions Discussed at the Ministry of Defense

YEREVAN — As part of the Armenia-Kansas cooperation program, a delegation led by Major General Michael Venerdi, Commander of the Kansas National Guard, visited Armenia on a working trip from January 21 to 23.

On January 22, the delegation was received at the administrative complex of the Ministry of Defense of Armenia by First Deputy Minister of Defense and Chief of the General Staff of the Armed Forces, Lieutenant General Edward Asryan.

Both sides highly praised the current level of implementation of

the Armenia-Kansas State Partnership Program, emphasizing that there are ample opportunities to expand the scope of cooperation. They expressed their willingness to work toward achieving this goal.

During the meeting, the parties also discussed issues related to the agenda of Armenia-U.S. defense cooperation.

On January 23, the delegation was also received by Levon Ayvazyan, Head of the Defense Policy and International Cooperation Department of the Ministry of Defense.

Armenia Participates in Genocide Commemoration Event in Belgium

BRUSSELS — On January 24 Armenia's Ambassador Tigran Balayan participated in the solemn commemoration ceremony at the Belgian Chamber of Representatives, marking the remembrance of genocide victims. The event follows the resolution adopted by the Chamber in December 2020, which established a national day of remembrance for officially recognized genocides.

Belgium officially recognizes five genocides: the Armenian genocide, the Holocaust, the genocide in Cambodia, the Srebrenica massacre and the Rwandan genocide.

The ceremony featured addresses by Peter De Roover, President of the Belgian Chamber of Representatives,

and Michel De Maegd, Member of the Chamber and lead author of the 2020 resolution. Deputy Prime Minister and Minister of Justice and the North Sea, Paul Van Tigchelt, was also in attendance. Both speakers highlighted the importance of remembrance, vigilance, and global cooperation in preventing future genocides.

Journalists and genocide scholars addressed topics such as "How to Interrupt the Cycle of Violence?" and "The Duty of Vigilance in the Face of Genocide: Detecting Warning Signs".

The event underscored the ongoing commitment to remembering genocide victims and strengthening international efforts to combat impunity and prevent future atrocities.

California State Legislators Request Official Designation of Armenian Genocide Martyrs Monument in Montebello as State Historical Landmark

SACRAMENTO — Thirty-six members of the California State Legislature, all part of the California Armenian Legislative Caucus Foundation, have formally requested that the Armenian Genocide Martyrs Monument in Montebello be designated as a California State Historical Landmark.

"The Armenian Caucus believes that the Martyrs Monument meets the criteria for recognition as a State Historical Landmark. Its design—a modern sculptural interpretation of traditional Armenian Church architecture—made it the first major monument in the United States dedicated to the Armenian Genocide and the first Armenian monument built on public land. The Armenian American community's efforts to bring this monument to life not only reflect the strength and resilience of the diaspora but also make it a symbol of pride, especially for those residing in California," stated the Legislature in a letter addressed to the State Historical Resources Commission.

The Martyrs Monument in Montebello was unveiled in April 1968 to honor the victims of the Armenian Genocide perpetrated by the Turkish government from 1915 through 1923, as well as to commemorate all victims of crimes against humanity. Since its unveiling, the monument has served as a cultural landmark for the community and a gathering place for California's Armenian American diaspora.

Below is the list of the Legislators:

Assemblymember John Harabedian, Caucus Chair;
 Senator Bob Archuleta;
 Senator Megan Dahle;
 Senator María Elena Durazo;
 Senator Caroline Menjivar;

Senator Sasha Renée Pérez;
 Senator Laura Richardson;
 Senator Susan Rubio;
 Assemblymember Patrick Ahrens;
 Assemblymember Juan Alanis;
 Assemblymember Lisa Calderon;
 Assemblymember Jessica Caloza;
 Assemblymember Mike Fong;
 Assemblymember Jesse Gabriel;
 Assemblymember Jeff Gonzalez;
 Assemblymember Mark Gonzalez;
 Assemblymember Heather Hadwick;
 Assemblymember Matt Haney;
 Assemblymember Alexandra Macedo;
 Assemblymember Stephanie Nguyen;
 Assemblymember Liz Ortega;
 Assemblymember Blanca Pacheco;
 Assemblymember Diane Papan;
 Assemblymember Darshana Patel;
 Assemblymember Cottie Petrie-Norris;
 Assemblymember Celeste Rodriguez;
 Assemblymember Michelle Rodriguez;
 Assemblymember Chris Rogers;
 Assemblymember Pilar Schiavo;
 Assemblymember Nick Schultz;
 Assemblymember José Luis Solache;
 Assemblymember Catherine Stefani;
 Assemblymember Tri Ta;
 Assemblymember David Tangipa;
 Assemblymember Avelino Valencia;
 Assemblymember Rick Chavez Zbur.

The Probability of a Large-Scale Military Attack

Continued from page 1

Western Azerbaijanis,' 'Armenia's militarization,' 'revenge,' and the 'Zangezur Corridor,'" the report stated.

The secretary of Armenia's Security Council, Armen Grigoryan, expressed concern on Thursday over

Azerbaijan's renewed threats of military action against Yerevan.

"Besides, we see that intensive military exercises are conducted [in Azerbaijan,] and we see intensive [cargo] flights from other countries, which are most likely transporting military equipment to Baku," Grigoryan told reporters.

“Anora,” Sean Baker’s Film Featuring Armenian Actors, Nominated for Six Academy Awards

LOS ANGELES — Sean Baker’s drama *Anora* has been nominated for “Best Film of the Year” at the upcoming Academy Awards ceremony.

The film has also received nominations for “Best Director,” “Best Actress,” “Best Actor in a Supporting Role,” and “Best Original Screenplay.”

Anora was previously awarded the Palme d’Or at the 2024 Cannes Film Festival. The movie also garnered nominations for “Best Editing,” with standout performances by Mikey Madison (Best Actress) and Yuriy Borisov (Best Supporting Actor).

The story of *Anora* revolves around Ani, a Brooklyn stripper turned call girl who strikes gold with a wealthy client, the son of a Russian oligarch—only for her fairy tale to take a dark turn.

The Academy Awards will take place at the Dolby Theatre in Los Angeles on March 2, 2025.

The film, featuring Armenian actors Karen Karagulyan and Vache Tovmasyan, continues to receive widespread acclaim, solidifying its status as one of the year’s most celebrated works.

Armenians Detained in Baku

Continued from page 1

tions usually begins with a war of words. They are attempting to drag us into verbal confrontations,” Pashinyan explained. He added that their strategy is to avoid escalation and respond in ways that prevent war or at least avoid creating the conditions for conflict.

Universal Income Declaration Raises Questions

All employees registered or working under civil contracts must submit income declarations by May 1 if they are Armenian citizens and residents. The initiative for universal income declaration has raised questions and concerns among the public.

Pashinyan noted that every reform faces its challenges. He stated that if citizens benefit from the universal declaration system, up to 70 billion drams could be returned next year as a result of declarations filed this year. He explained this in the context of social credits.

He also announced that the 3,000-dram fee for electronic signatures required for declarations will be canceled.

Despite the government’s arguments, the public remains unconvinced. For instance, the “Country to Live” party has initiated a petition against the reform. One of the party’s co-founders, Mesrop Arakelyan, called the universal declaration an incomprehensible and unnecessary change, labeling it a “malreform.”

Military Reforms and the Ararat-Aragats Discourse

Pashinyan emphasized the im-

portance of the Ararat-Aragats discourse for military reforms, which his administration considers a strategic issue.

“The Ararat discourse has very practical implications. Under the Ararat discourse, we cannot have a combat-ready army or procure weapons. If our rhetoric is centered around going to buy weapons with an Ararat painting, no one will sell them to us, as they do not want to enter a conflict with Turkey, especially because of us. Isn’t that clear?” he said.

The debate about contrasting Aragats with Ararat, the homeland with the state, and the nation with the people was sparked during Pashinyan’s meeting with students.

Public Transport Price Hike in Yerevan

When asked whether he supports an increase in public transport fares, Pashinyan responded, “I support Yerevan having public transport.”

He elaborated that he supports the city having public transport five or ten years from now, which requires a long-term transportation system.

Starting February 1, Yerevan residents will use public transport under new tariffs, ranging from 300 drams for a single ride to annual packages of up to 90,000 drams. Mayor Tigran Avinyan recently announced that citizen feedback was reviewed, and adjustments were made to provide a “fair solution.” These changes will be discussed at the February 11 City Council meeting.

However, technical issues related to ticket purchases and payments remain unresolved.

Dr. Talar Chahinian to Speak on “Language Politics and Literary Creation in the Armenian Diaspora’s Formative Years”

FRESNO — UC Irvine Professor Dr. Talar Chahinian will present a talk on “Language Politics and Literary Creation in the Armenian Diaspora’s Formative Years” at 7:00PM on Friday, February 7, 2025, in the Grosse Industrial Technology Building, Room 101 (2255 E. Barstow Ave.-corner of Barstow and Campus Drive.), on the Fresno State campus. Chahinian’s presentation is part of the Armenian Studies Program Spring Lecture.

Chahinian’s new book, *Stateless: The Politics of the Armenian Language in Exile*, focuses on two key moments and places of Western Armenian literary history, post-WWI Paris and post-WWII Beirut, to examine how a stateless language sustained itself in a diasporic setting. In it, by analyzing the public debates, critical writings, and the creative works of writers gathered around the journal *Menk* and writers gathered around the Writers’ Association of Syria and Lebanon (WASL), she comparatively interrogates competing models of literary production and their intersection with Western Armenian’s prolonged linguistic vitality.

This presentation works backward and takes the 1991 establishment of the Republic of Armenia as a departure point to ask: What is the politics of language that emerged as a result of Eastern Armenian being sanctioned by a state? In examining the cultural impact of independence on an exilic, post-genocide linguistic form, it traces language standardization efforts in the Middle East, where intellectuals and writers positioned Western Armenian against Soviet Armenia and developed a national rubric for language and literature in exile. Chahinian argues that while the adoption of the “national” category as the organizing logic of literary production had short-term gen-

erative effects, it proved detrimental to the long-term survival of this stateless language, for it ignored the multifarious composition of diaspora communities.

Talar Chahinian holds a Ph.D. in Comparative Literature from UCLA and lectures in the Program for Armenian Studies at UC Irvine, where she is also Visiting Faculty in the Department of Comparative Literature. She is the author of the award-winning *Stateless: The Politics of the Armenian Language in Exile* (Syracuse University Press, 2023) and co-editor, along with Tsolin Nalbantian and Sossie Kasbarian, of *The Armenian Diaspora and Stateless Power: Collective Identity in the Transnational 20th Century* (Bloomsbury Press, 2023). She co-edits *Diaspora: A Journal of Transnational Studies* and contributes regularly to the literary magazine *Pakin*.

The lecture is free and open to the public. Parking is available in Fresno State Lot P20 or P23, near the Grosse Industrial Technology Building. Parking permits are not required for Friday night lectures.

The presentation will also be live-streamed on YouTube at: <https://bit.ly/armenianstudiesyoutube>.

33rd Anniversary of the Formation of the Armed Forces of the Republic of Armenia

Continued from page 1

existence and awareness of the officer corps.”

“We must also note that, yes, the army, the Armed Forces, and in general, the officer class is the pillar, the backbone around which the state is built. Yes, it is true that we should not hide our shortcomings, but we should not hide the shortcomings of the army, nor those of the government, the public, or any specific sector.”

“It is also unfair that while everyone notices the shortcomings of the army, it is said that you see the speck in your neighbor’s eye, but do not see the log in your own. This is our direction—to see the shortcomings of the army, but also to see the connection between those shortcomings and the shortcomings of each of us, because the army does not emerge from nowhere. The army is shaped in kindergartens, schools, neighborhoods, and workplaces.

Today, there is no problem or shortcoming in the army that did not originate outside of it. Such a problem does not exist. All the problems of the army were born outside the army, and although these issues may develop and transform within the army, there is no issue whose owner is the army, which we can say the army created.”

“Today marks the 33rd anniversary of our army, and in our National Security Strategy, which, of course, will be revised and transformed in the near future, we have included the army among the foremost of our state and national values. Yes, the army is a state value. For me, first and foremost, there is the Republic of Armenia, the statehood, independence, and the backbone of that statehood—the army, the armed forces, and the army and armed forces are, first and foremost, people. And people must feel valued, people must feel respected, and people must feel dignified.”

Հայաստանը՝ Հին Բաբելոնեան Արձանագրութիւններէն Մէկուն Մէջ. Բրիտանացի Գիտնականը Ներկայացուց Բացառիկ Նմուշ

Հայաստանի Պատմութեան Թանգարանին մէջ տեղի ունեցաւ միջազգային դասախօսութիւններու շարքէն մէկ այլ զեկոյց՝ «Հայաստանը հնագոյն քարտեզներուն մէջ» խորագիրով մշտական ցուցադրութեան ծիրին մէջ:

Միջազգային համագործակցութեան շնորհիւ, Հայաստանի Պատմութեան Թանգարան հիւրընկալեց Բրիտանական Թանգարանի Մերձաւոր Արեւելքի բաժնի աւագ ֆոնտապահ, պրոֆեսոր Իրվինգ Ֆինքելը, որ ելոյթ ունեցաւ «Աշխարհի Բաբելոնեան քարտեզը նոր լոյսի ներքոյ» թեմայով դասախօսութեամբ:

Պրոֆեսոր Ֆինքելը ներկայացուց աշխարհի հնագոյն Բաբելոնեան քարտեզին մասին իր բացայայտումները եւ հետաքրքրական մեկնաբանութիւնները, որոնք վերաբերում են Ք.Ա. 7-5-րդ դարերուն: Այս եզակի նմուշը պահպանուած է Բրիտանական Թանգարանին մէջ: Ան ցուցադրեց կաւէ սալիկ մը, որով վրայ պատկերուած է հնագոյն Բաբելոնը եւ անոր մօտակայ տարածքները: Այս տարածքներուն մէջ է նաեւ հայկական Ուրարտուն կամ Վանի Թագաւորութիւնը:

«Երեւանի մէջ շրջապատ ժամանակ նկատեցի եւ հաճելիօրէն զարմացալ, երբ տեղ մը տեսայ աշխարհի հնագոյն Բաբելոնեան քարտեզի մետաղական կրկնօրինակը: Մարդիկ կրնան այս կրկնօրինակի միջոցով ծանօթանալ ներկայացուած նմուշին եւ անոր նշանակութեան, մինչդեռ Բրիտանական կղզիներուն մէջ շատերը աշխարհի հնագոյն սեպագիր քարտեզին մասին ընդհանրապէս ոչինչ գիտեն», - նշեց Ֆինքելը:

Այնուհետեւ գիտնականը ցուցադրեց բացառիկ նմուշի պատկեր մը, որու եզրերը հիմնականին չեն պահպանուած, սակայն կենտրոնական հատուածը՝ կարեւորագոյն սեպագիրներով, մնացած է: Վերծանողները ժամանակի ընթացքին կարողացած են ստեղծել նմուշին թուայնացուած տարբերակը:

«Սեպագիր արձանագրութիւնը գրուած է ձախէն աջ: Ան շրջապատուած է երկշերտ գծերով, իսկ ներքեւի մասով պատկերուած է քարտեզի գծապատկերը: Քարտեզը բաժանուած է երեք մասի, որոնց փոխկապակցուածութեան հարցը մշտապէս հետաքրքրած է գիտնականները: Շատերը կասկածանքով կը մօտենան սեպագիր արձանագրութիւններուն, սակայն վստահ կ'ըսեն, որ 130,000 սեպագիր նմուշ-

ներ կան, որոնք մանրամասն ուսումնասիրուած են՝ մարդկութեան փոխանցելով անգին տեղեկութիւններ: Իմ ցուցադրած նմուշը գրուած է հին սեմական լեզուներէն մէկով, որ նոյն լեզուային ընտանիքին կը պատկանի, որու մէջ ընդգրկուած են եբրայերէնը, արաբերէնը եւ այլ լեզուներ», - մանրամասնեց պրոֆեսոր Ֆինքելը:

Ան նշեց, որ այս բացառիկ սեպագիր քարտեզի վերարտադրութիւնը մշակուած է Բրիտանական Թանգարանի կողմէ: Սեպագիր քարտեզին հիմքը ներկայ իրաքի տարածքն է, ուր գտնուած է Հին Բաբելոնը, որ ըստ հին մարդոց պատկերացումներուն՝ աշխարհի կեդրոնն էր: Բրիտանացի գիտնականը նաեւ յայտնեց, որ սեպագիր արձանագրութեան մէջ յիշատակութիւններ կան Համաշխարհային ջրհեղեղին եւ տապանին մասին: Ան մասնաւոր ուշադրութիւն հրաւրեց քարտեզին վրայ երեւցող եռանկիւններուն, որոնք կը նշեն զանազան ուղղութիւններ ու տարածաշրջաններ:

«Տարբեր տարածքներ ցոյց տուող եռանկիւնները կը կոչուին Նագու: Անոնցմէ մէկը կը տանի դէպի պատմական Ուրարտու: Ինչպէս Աստուածաշունչին մէջ, նոյնպէս ալ այս հին Բաբելոնեան սեպագիր արձանագրութեան մէջ նշուած է, որ տապանը կանգ առած է բարձր լեռան՝ Ուրարտուի կամ Արարատի գագաթին: Սակայն խօսքը կը վերաբերի ոչ թէ մէկ լեռան, այլ ամբողջ լեռնաշղթայի: Արձանագրութեան մէջ նշուած է Ուրարտու, որ Ուրարտուի բարբառային տարբերակն է եւ ցոյց կուտայ ուրարտական թագաւորութեան տարածքը: Չարմանալի բացայայտումն այն է, որ բոլոր ուսումնասիրութիւնները կը հաստատեն, որ խօսքը պատմական Հայաստանի տարածքին մասին է: Անժխտելի է, որ Աստուածաշունչը սեպագիր արձանագրութիւններէն վերցուցած է այս պատմութիւնը՝ ստեղծելով իրականութեան եւ սեպագիր արձանագրութեան միջեւ կապ մը», - ըսաւ բրիտանացի գիտնականը:

Ջեկոյցի աւարտին, Հայաստանի Պատմութեան Թանգարանի տնօրէն Դաւիթ Պողոսեանը շնորհակալութիւն յայտնեց պրոֆեսոր Ֆինքելին՝ նշելով, որ դասախօսութիւններու այս շարքը մեծ նշանակութիւն ունի եւ արդիւնք է Բրիտանական Թանգարանին հետ վերջին տարիներուն ծաւալած համագործակցութեան: «Երէկ ունկնդրեցինք Ձէյմզ

Երկու Տեսակ Աղքատութիւն

ՎԵՐ. ԴՈՎՏ. ՎԱՅԱՆ Յ. ԹՈՒԹԻՎԵԱՆ

Աւետարան ըստ Ղուկասու 16րդ գլխուն 19-էն՝ 31 համարներուն մէջ կը կարդանք Յիսուսի պատմած «Մեծահարուստին եւ Աղքատ Ղազարոսին Առակը»: Առակին մէջ նկարագրուած հարուստ մարդը կեանքը ապրեցաւ եւ վայելեց փարթամ ու շքեղ մթնոլորտի մէջ: Իսկ Ղազարոս ապրեցաւ աղքատ, անօթի եւ հիւանդկախ կեանք մը:

Ժամանակ մը յետոյ, երկուքն ալ մեռան: Առակը կը պատմէ թէ աղքատիկ Ղազարոսը երբ մեռաւ «հրեշտակները գինք Աբրահամի գոգը տարին»: Իսկ հարուստ մարդը իր աչքերը դժոխքի մէջ բացաւ: Ան դժոխքէն երկու խնդրանք ըրաւ: Առաջին խնդրանքը որ Հայր Աբրահամ՝ Ղազարոսը դժոխք զրկէ, «որպէս զի մատին ծայրը Չուրին թաթիւն է եւ գովացնէ իր լեզուն»: Խնդրանքը մերժուեցաւ, քանի որ անկարելի էր: Աբրահամ ըսաւ մեծահարուստին. «Գիտցի՛ր որ մեծ անդունդ մը կայ մեր եւ ձեր միջեւ: Եթէ ուզեն այստեղէն ձեր մօտ անցնիլ՝ չեն կրնար»:

Երկրորդ խնդրանքը այն էր որ Հայր Աբրահամ Ղազարոսը աշխարհ զրկէր իր հինգ եղբայրները զգուշացնելու, որպէս զի անոնք ալ իր բախտին չարժանանային: Այդ խնդրանքն ալ մերժուեցաւ, քանի որ անգործնական առաջարկ մըն էր: Աբրահամ ըսաւ անոր. «Անոնք Մովսէսի օրէնքն ու մարգարէները ունին. թող անոր պատուիրանները գործադրեն... Եթէ անոնց մտիկ չեն ընեն, մեռելներէն յարութիւն առնող մըն ալ պիտի չկարենայ համոզել զիրենք»:

Յիսուսի առակը երկու տեսակ աղքատութիւն եւ երկու տեսակ աղքատներ կը նկարագրէ: Մէկը՝ նիւթական աղքատութիւնն է: Միւսը՝ հոգեւոր աղքատութիւնը: Ղազարոս աղքատ էր նիւթապէս. մեծահարուստը՝ աղքատ էր բարոյապէս եւ հոգեւորապէս: Ղազարոսի աղքատութիւնը տեսանելի էր: Մեծահարուստինը՝ անտեսանելի, բայց շատ աւելի ահաւոր:

Նիւթական աղքատութիւնը արտաքինապէս նշմարելի է, իսկ հոգեւոր աղքատութիւնը բացայայտ չէ: Հոգեւոր աղքատութիւնը քողարկուած է արտաքին շլացուցիչ պերճանքներով: Առակին մէջ յիշուած հարուստը «բեհեզ եւ ծիրանի հագուստներ կը հագուէր եւ ամէն օր փառաւոր խնձոյք կ'ընէր»: Արտաքինապէս ան հարուստ էր. բայց ներքինապէս՝ աղքատ: Իր հարստութիւնը պատրանք եւ ցնորք էին՝ ծածկելու իր ներքին անանկութիւնը:

Մեծահարուստ մարդուն աղքատութիւնը հոգեկան ներքին աղքատութիւն մըն էր, որ աղբոս ունէր իր նկարագրին հետ: Այդ տեսակի աղքատութիւնը սերտօրէն կապ ունի անտարբերութեան եւ զանցառութեան մեղքին հետ: Այդ տեսակ աղքատութիւնը հոգեւոր կուրուցութիւն է, որուն ենթական երբեք չի տեսներ իր շրջապատի կարիքներն ու պէտքերը, ցաւն ու տառապանքը: Չայլամի նման իր գլուխը գետնին մէջ խրած՝ ան կ'անտեսէ իր ապրած միջավայրի մէջ ամէն տեսակի մարդկային կարիքները եւ կ'ապրի միայն ու միայն իր անձին համար: Կամ եթէ նոյնիսկ տեսնէ իր շրջապատին ճնշող պէտքերը, իր սրտին վրայ քար դրած՝ պատասխանատուութեան գիտակցութիւնը չունի օգնութեան ձեռք կարկառելու: Այդ տեսակ աղքատութիւնը անձնակեդրոն, անկարեկից եւ եսամոլ մարդու հիւանդութիւնն է: Այո՛, երկու տեսակ աղքատութիւն կայ: Շատեր զգոյշ են նիւթական աղքատութեան մատնուելու: Արդեօք որչա՞փ զգոյշ են հոգեւոր աղքատութեան գո՞հ չդառնալու:

Անշուշտ ցաւալի բան է նիւթապէս աղքատ կեանք ապրիլ, սակայն շատ աւելի ցաւալի է հոգեւոր աղքատութիւնը:

Փրեյզերի գեկուցումը, իսկ այսօր ունկնդրեցինք պրոֆեսոր Ֆինքելի հետաքրքրական մեկնաբանութիւնները, որ յայտնի է ասորագիտութեան եւ սեպագիր արձանագրութիւններու վերծանման իր հմտութիւններով», - աւարտեց Պողոսեանը:

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly
 Enclosed a check for (one year)
 * \$75,00 * \$150,00 (first class) for USA
 \$ 250,00 (Air Mail) for Canada.
 \$ 400,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----
 Address: -----
 City: ----- State:----- Zip Code:-----
 Country: -----
 Tel:-----
 Email: -----

ՀՈԳԵՐԱՆԳԻՍ

ՎԱՐԴՈՒՀԻ ՅՈՎԱԿԻՄ ՊԷՔԱՐԵԱՆՆԻ մահուան քառասունքին առիթով յաւարտ Ս. Պատարագի հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Փասատինայի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցոյ մէջ, 2215 East Colorado Blvd, Pasadena CA 91107:

Սգակիրներ՝
Տէր եւ Տիկ. Կարօ եւ Անի Պէքարեաններ:

ՅԱՒԱԿՑԱԿԱՆ

ՏՕՔԹ. ՔՐԻՍ ԱՂԱՄԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով «Մասիս» իր խորագրաց ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալի վշտահար այրիին՝ Տիկին Ալիսին, եղբայնորուն՝ Դոկտ. Հրաչ Չիլինկիրեանին, Տէր եւ Տիկ. Յակոբ Չիլինկիրեանին, անմիջական պարագաներուն, ինչպէս նաեւ Չիլինկիրեան, Սաչեան, Գալայճեան ընտանիքներուն եւ հարազատներուն:

Յաւիտենական լոյս իր յիշատակին:

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ ՆՈՒՐԱՏՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻ ԽԱԶԱՏՈՒՐԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով փոխան ծաղկեպսակի Տէր եւ Տիկին Փիթր եւ Անի Տարագճեան \$100 կը նուիրեն «Մասիս» շաբաթաթերթին:

Երկու Հազար Մշակութասերներ Ներկայ Եղան

Շարունակուած էջ 8-էն

լեցուն էր հարիւրաւոր մշակութասերներով եւ անձնաւորութիւններով: Ներկայ էր նաեւ Պատարիարք Հայրը, երեսփոխան Սէրքան Պայրամ եւ տեղացի արուեստասէրներ:

Հաղորդավար Ժպիտ Իսքէն-տէրօղլու-Գալայճի բացման խօսքէն ետք, Թամարի առասպելի մասին՝ կարճ ելուցներով հանդէս եկան հետեւի իգիթեան ու Մայա Գոճապապ:

Ներկայացման մուտքն իսկ կախարդիչ էր: Հսկայ պատաստին վրայ կը ծփային վանայ լճի ալիքները ու կամաց կամաց մեզ կը մօտեցնէին Ախթամար կղզին ու Ս. Խաչ եկեղեցին: Կարծես բոլորս հոն տեսեղափոխուած էինք... Փուշ փուշ եղած էինք յուզումէն «Մարալ» ցիները ներկայացման կը սկսէին «Կղզիի մէջ կեանք ու բարքով» հիւսելու համար ու սիրոյ պատմութիւնը իր իւրօրինակ դրուագներով:

80 վայրկեաննոց ներկայացման մէջ «հարուստ» էին բոլոր տեսարանները ու այնքան գրաւիչ: Թամարի կերպարը կը մարմնաւորէին պարուստոյ Մարեմ Շէշէթեան եւ Գաթիա Գայա: Իսկ անանուն սիրահարն էր Ռոյ Մէրքէզօղլու: Մենակատար երգիչներ Մարալ Այվազ-Չաղլըպուքճու, Արի Պարութօղլու, Մարիա Հազար, «Ախթամար Սենեկային Երգչախումբը, «Մարալ»ի երեք սերունդներու պարախումբը, վանայ Լիճէն ու Ախթամար կղզիէն կատարած ցուցադրումները եւ պատմները պատճէնը դարձան կատարուած երգերուն ու պատմեցին Թամարի սիրոյ առասպելի մասին:

Շարունակեցինք հրապուրուելի աղջիկներու նազանի պարերով, որոնք կը մատուցուէին Թոշիկեանական յորինումներու ներքեւ, մանչերու խրոխտ դոփիւններով կերտ-

ուած պարային շարժումներով:

Այս ներկայացման համար պատրաստուած տարազները եւ ընդհանուր բեմադրարուածը կատարեալ կը դարձնէին վայելքը:

Երկար ու երկար կը ծափահարէինք «Թամարի ճակատագիրը» պատմի բոլոր մասնակիցները, կը խորհէինք նաեւ հայ ժողովուրդի անմահանուն բանաստեղծ Յովհաննէս Թումանեանի մասին, որ աւելի քան դար մը առաջ, իր գրած «Ախթամար» առասպելով շարունակեց ոգեկոչել ու զայն վերադարձնել մեր օրերը:

Ծափերու ընդմէջէն յուշապնակներ ու յուշատախտակներ յանձնուեցան ծրագրի երախտաւորներուն: Երեսփոխան Սէրքան Պայրամ ու Ամեն. Ս. Պատարարք Հայրը՝ իրենց խօսքերուն մէջ ընդգծեցին որ տարեբային աղէտները՝ արդէն իսկ իրենց ցաւալի գործը կը տեսնեն, ողբերգութիւններ կը ստեղծեն աշխարհի չորս ծագերուն վրայ: Ուստի պէտք չկայ պատերազմներ մղելու, նոր ողբերգութիւններ ու ցաւեր աւելցնելու մարդկային կեանքին մէջ: Մաղթեցին որ բարին ու խաղաղութիւնը յաղթանակէ բոլոր ժողովուրդներու մօտ:

Պատիարք Հայրը վերջին քառորդ դարու «գազաթային միջոցառում» որակեց այս գիշերուան ներկայացումը, հաստատելով որ անոնք որոնք ներկայ գտնուեցան, երկար պիտի պահեն յիշատակները ու հպարտութեամբ պիտի ըսեն որ իրենք դիտած էին ներկայացումը «Պիտի շարունակենք մշակութի ճամբով մեր խօսքը ըսել այս երկրին ու մեր ժողովուրդի» նշեց Պատրիարքը զնահատանքի խօսքեր ուղղելով «Ախթամար»ի բոլոր անդամներուն:

«Մարմարա»
Ն.Ս.

Section 8 Waiting List Opening

Van Nuys will be accepting applications for our Studio, 1 and 2-bedroom Section 8 rental apartments. Van Nuys is available to households that include a member who is 62 years or older or is a person with a disability of any age. Van Nuys Apartments consists of 132 Studio, 157 One Bedroom and 10 Two Bedroom apartments.

Applications will be accepted from December 17, 2024 at 10am to January 24, 2025 at 5pm. An electronic lottery will be held after the application period closes to establish the waiting list order.

Incomplete applications or applications submitted after the deadline will not be accepted. Household members can only appear on one application. If an application contains household members that are on other applications for this listing, all of them will be disqualified. Any fraudulent statements will cause application to be removed from the waiting list.

Rents for this affordable housing program are based on total gross household income. Applicants must be income eligible and meet occupancy guidelines. Households must earn no more than the maximum income levels noted below:

50% HUD Median Income Limits

Household Size	1 Person	2 Persons	3 Persons	4 Persons
Max Annual Income	\$48,550	\$55,450	\$62,400	\$69,350

Note: Applications will be available in person at the Van Nuys Apartments Leasing Office located at: 210 W. 7th Street, Los Angeles, CA 90014, by mail or email if requested at (213) 627-5286 or by visiting our website at: www.LiveatVanNuys.com

Applications will be accepted in person, and via first class mail at Van Nuys Apartments Leasing Office, 210 W. 7th Street, Los Angeles, CA 90014, faxed to (213) 627-5068 or emailed to VanNuysApts@related.com. Applications may also be submitted online at: www.LiveatVanNuys.com. Mailed applications must be received or post marked on January 24, 2025. Applications received after this date and time will not be accepted.

Application information and our resident selection criteria is available in person at the Van Nuys Apartments Leasing Office located at 210 W. 7th Street, Los Angeles, CA 90014 and at www.LiveatVanNuys.com. You may begin submitting applications starting December 17, 2024 at 10am. The open application period will end on January 24, 2025 at 5pm. Please contact Related Management for building info at (213) 627-5286 or email us at VanNuysApts@related.com.

If you need help filling out an online application, please contact our Community Manager at (213) 627-5286 or VanNuysApts@related.com. TTY (800) 735-2929.

Tenomos disponible asistencia de idiomas. PH: (213) 627-5068

Applicants may request a reasonable accommodation if one is needed to assist in completing an application by calling 213-627-5286 or by emailing VanNuysApts@related.com.

Income limits are subject to change based on changes to the Area Median Income as published by HUD, and the California Tax Credit Allocation Committee.

TTY: 800-735-2929

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցեք
«Մասիս» Շաբաթաթերթին
Massis2@earthlink.net (626) 797-7680

www.massisweekly.com

Անգլիոյ Փրեմիեր Լիգայի «Լիվերպուլի» Եւ «Արսենալի» Յաղթանակները

Անգլիոյ Փրեմիեր Լիգայի առաջնութեան 23-րդ հանգրուանին առաջատար «Լիվերպուլը» 4:1 արդիւնքով յաղթեց «Իփսուիչին»:

«Լիվերպուլը» 53 կէտով կը գլխաւորէ մրցաշարային աղիւսակը եւ 6 կէտով առաջ է երկրորդ տեղը գտնուող փոխախոյնեան «Արսենալէն», որ իտալացի պաշտպան Ռիքարտո ֆալկաֆիորի կողմէ շնորհիւ 1:0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց «Վուլվերհեմփթոնին»:

«Մանչեսթըր Սիթին» Պարտութեան Մատնեց «Չելսիին»

Անգլիոյ Փրեմիեր Լիգայի առաջնութեան 23-րդ հանգրուանին ախոյեան «Մանչեսթըր Սիթին» ընդունեց Լոնտոնի «Չելսիին» եւ առաւելութեան հասաւ 3:1 արդիւնքով:

Արդէն երրորդ վայրկեանին հանդիպումին արդիւնքը բացաւ «Չելսիի» անգլիացի յարձակող Նոնի Մատուէկէն:

42-րդ վայրկեանին հաւասարութիւնը վերականգնեց խորուաթ պաշտպան Եօշքօ Կուարտիլլը: 68-րդ վայրկեանին դաշտի տէրերուն առաջ մղեց նորուէկացի յարձակող Էրլինկ Հոլանդը: 88-րդ վայրկեանին արդիւնքը 3:1 դարձուց անգլիական կիսապաշտպան Ֆիլ Ֆոտէնը:

«Մանչեսթըր Սիթին» 41 կէտով չորրորդն է, «Չելսին» ունի 40 կէտ եւ 6-րդն է:

«Մանչեսթըր Եունայթըտ» Յաղթեց «Ֆուլհեմին»

Անգլիոյ առաջնութեան 23-րդ հանգրուանին «Մանչեսթըր Եունայթըտը» Լոնտոնի մէջ հիւրընկալուեցաւ «Ֆուլհեմը» կողմէ: Խաղը աւարտեցաւ «Մանչեսթըր Եունայթըտի» յաղթանակով՝ 1:0 արդիւնքով:

Միակ կողմը 78-րդ վայրկեանին նշանակեց արժանիքի պաշտպան Լիսանտրօ Մարթինսը:

«Ֆուլհեմը» 33 կէտով 10-րդն է, «Մանչեսթըր Եունայթըտ» ունի 29 կէտ եւ 12-րդն է:

Սպանիոյ Առաջնութիւն «Ռեալը» Յաղթեց Միապի Ռեալի Շնորհիւ

Սպանիոյ առաջնութեան 21-րդ հանգրուանին առաջատար «Ռեալը» Մատրիտի մէջ 3:0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց «Վալյատտոլիտին»:

Հեթ-հեթիքի (երեք կողմ) հեղինակ դարձաւ ֆրանսացի յարձակող Կիլիան Միապէն:

«Ռեալը» 49 կէտով կը գլխաւորէ մրցաշարային աղիւսակը, «Վալյատտոլիտը» վերջինն է՝ 15 կէտ:

«Պարսելոնա» - «Վալենսիա»՝ 7:1

Սպանիոյ առաջնութեան 21-րդ հանգրուանին փոխախոյնեան «Պարսելոնան» մրցեցաւ «Վալենսիայի» հետ եւ առաւելութեան հասաւ 7:1 արդիւնքով:

«Պարսելոնան» 42 կէտով երրորդն է, «Վալենսիան» նախավերջինն է՝ 16 կէտ:

Աւստրալիոյ Բաց Առաջնութիւն Աշխարհի Առաջին Ռաքետ Եանիք Սինըրը Պաշտպանեց Տիտղոսը

Աշխարհի առաջին ռաքետ Եանիք Սինըրը երկրորդ տարին ըլլալով նուաճեց Աւստրալիոյ բաց առաջնութեան ախոյեանի տիտղոսը:

Եզրափակիչին իտալացի թենիսիստը 6:3, 7:6 (7:4), 6:3 արդիւնքով պարտութեան մատնեց աշխարհի երկրորդ ռաքետ, Գերմանացի Ալեքսանտր Զվերեւին: Խաղը տեւեց 2 ժամ եւ 45 վայրկեան:

Եանիք Սինըրը երրորդ տիտղոսը նուաճեց «Մեծ Մաղաւարտի» մրցաշարքերուն մէջ: Ան նաեւ 2024-ին ԱՄՆ-ի բաց առաջնութեան ախոյեանն է:

Մետիսոն Քիզը Տիտղոսի Համար Ստացած Է 2,1 Միլիոն Տոլար

Թենիսի Աւստրալիոյ բաց առաջնութեան կանանց մենախաղի տիտղոսը նուաճելու համար աշխարհի 14-րդ ռաքետ, ամերիկացի Մեդիսոն Քիզը ստացած է 2,198 միլիոն տոլար: Եզրափակիչին պարտութիւն կրած աշխարհի առաջին ռաքետ, Բելառուսի ներկայացուցիչ Արինա Սապալենկան ստացած է 1,214 միլիոն տոլար, կը հաղորդէ ESPN-ը:

Մետիսոն Քիզն առաջին անգամ է որ կը նուաճէ «Մեծ Մաղաւարտի» մրցաշարի տիտղոսը եւ դասակարգման աղիւսակին մէջ կը բարձրանայ 7-րդ տեղ: Ausopen-ի նախորդ երկու տարիներու տիտղոսակիր Արինա Սապալենկան կը մնայ առաջին տեղը: Ausopen-ի մրցանակային հիմնադրամը 59,7 միլիոն տոլար էր:

«Ինթերի» Տպաւորիչ Յաղթանակը՝ 4:0

Իտալիոյ առաջնութեան 22-րդ հանգրուանին ախոյեան «Ինթերը» հիւրընկալուեցաւ «Լեչէի» կողմէ եւ յաղթեց 4:0 արդիւնքով:

Կոլերը նշանակեցին իտալացի կիսապաշտպան Տալիտէ Ֆրատտեզին, արժանիքի յարձակող Լաուտարօ Մարթինսը, հոլանտացի կիսապաշտպան Տենզել Տիմֆրիսը եւ իրանցի յարձակող Մեհտի Թարեմին:

Հայաստանի հաւաքականի նախկին աւագ, կիսապաշտպան Հենրիխ Միլիթարեանը «Ինթերի» հիմնական կազմին մէջ էր եւ փոխարինուեցաւ 58-րդ վայրկեանին:

«Ինթերը» 50 կէտով երկրորդն դիրքի վրայ է, «Լեչէն» 17-րդն է՝ 20 կէտ:

Պեքիեմ. Մեսին Կը Ստածէ Միայն «Քամփ Նոուի» Սօս Ապրելու Մասին

Ամերիկեան «Ինթեր Մայամի» համասեփականատէր Տեւիտ Պեքիեմը պատմած է, թէ որտեղ կը ցանկայ ապրիլ արժանիքի յարձակող Լիոնել Մեսին մարզական ասպարէզի աւարտէն յետոյ:

«Ես շատ կը ցանկայի, որ Մեսին իր մասնագիտական գործը աւարտելէ յետոյ ապրէր Մայամի մէջ, բայց Լէոն ինծի ըսաւ, որ կը մտածէ միայն «Քամփ Նոու» մարզադաշտի մօտ ապրիլ: Զկայ այլ խաղցող, որ այդքան շատ սիրէր «Պարսելոնան»: Դուք կրնաք տեսնել «Պարսելոնայի» լոկոն անոր ոտքին, անոր ջուրի շիշի վրայ», - Պեքիեմի խօսքը կը մէջբերէ Barca Universal-ը:

Մեսին «Ինթեր Մայամիին» միացաւ 2023-ի Յուլիսին: Անոր պայմանագիրը նախատեսուած է մինչեւ 2025-ի Դեկտեմբեր ամիսը:

Լամին Յամալը՝ «Պարսելոնայի» Լաւագոյն Խաղցող

Եւրոպայի ախոյեան Սպանիոյ հաւաքականի 17-ամեայ եզրային յարձակող Լամին Յամալը ճանաչուեցաւ «Պարսելոնայի» լաւագոյն խաղցող անցած մրցաշրջանի արդիւնքով, կը հաղորդէ գաթալոնական ակումբի կայքը:

Լամին Յամալ առաջին անգամ արժանացած է «Ալտօ Ռովիերայի» անուան մրցանակին: Մրցանիչը կը պատկանի «Պարսելոնայի» նախկին խաղցող, արժանիքի յարձակող Լիոնել Մեսին է, որ 6 անգամ ստացած է այդ մրցանակը:

Անցած մրցաշրջանին Լամին Յամալն ակումբային մրցաշարերուն մասնակցած է 50 հանդիպումներու, նշանակած է 7 կոլ, կատարած 9 կոլային փոխանցում: